Zákon č. 359/1999 Sb.,

o sociálně-právní ochraně dětí

ve znění zákonů č. 257/2000 Sb., č. 272/2001 Sb., č. 320/2002 Sb., č. 518/2002 Sb., č. 222/2003 Sb., č. 52/2004 Sb., č. 315/2004 Sb., č. 436/2004 Sb., č. 501/2004 Sb., č. 57/2005 Sb., č. 381/2005 Sb., č. 112/2006 Sb., č. 134/2006 Sb., č. 165/2006 Sb., č. 176/2007 Sb., č. 124/2008 Sb., č. 259/2008 Sb., č. 295/2008 Sb., č. 305/2008 Sb., č. 414/2008 Sb., č. 41/2009 Sb., č. 227/2009 Sb. a č. 73/2011 Sb.

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ
ÚVODNÍ USTANOVENÍ

§ 1
Sociálně-právní ochrana dětí

(1) Sociálně-právní ochranou dětí (dále jen "sociálně-právní ochrana") se rozumí zejména
a) ochrana práva dítěte na příznivý vývoj a řádnou výchovu,
b) ochrana oprávněných zájmů dítěte, včetně ochrany jeho jmění,
c) působení směřující k obnovení narušených funkcí rodiny.

(2) Nedotčeny zůstávají zvláštní právní předpisy, které upravují též ochranu práv a oprávněných zájmů dítěte.

§ 2

(1) Pro účely tohoto zákona se dítětem rozumí nezletilá osoba.[1)]

(2) Sociálně-právní ochrana se poskytuje dítěti, které na území České republiky
a) má trvalý pobyt,
b) má podle zvláštního právního předpisu[1a)] upravujícího pobyt cizinců na území České republiky povolen trvalý pobyt nebo je hlášeno k pobytu na území České republiky po dobu nejméně 90 dnů,
c) podalo návrh na zahájení řízení o udělení mezinárodní ochrany, nebo
d) je oprávněno trvale pobývat,[2)] nebo
e) pobývá s rodičem, který podal žádost o udělení oprávnění k pobytu za účelem poskytnutí dočasné ochrany na území České republiky nebo které pobývá na základě uděleného oprávnění k pobytu za účelem dočasné ochrany na území České republiky podle zvláštního právního předpisu.[2a)]

(3) V rozsahu stanoveném tímto zákonem (§ 37 a 42) se sociálně-právní ochrana poskytuje také dítěti, které nemá na území České republiky povolen trvalý pobyt nebo není hlášeno k pobytu na území České republiky po dobu nejméně 90 dnů podle zvláštního

---

1) Čl. 1 sdělení č. 104/1991 Sb., o Úmluvě o právech dítěte.
§ 8 zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění zákona č. 509/1991 Sb.

1a) Zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 140/2001 Sb.

2) § 87 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů.

2a) Zákon č. 221/2003 Sb., o dočasné ochraně cizinců.

právního předpisu1a) upravujícího pobyt cizinců na území České republiky ani není oprávněno podle zvláštního právního předpisu[2)] trvale pobývat na území České republiky.

§ 3

(1) Zřizuje se Úřad pro mezinárodněprávní ochranu dětí (dále jen "Úřad") se sídlem v Brně. Úřad je správním úřadem s celostátní působností; je podřízen Ministerstvu práce a sociálních věcí (dále jen "ministerstvo").

(2) V čele Úřadu je ředitel, kterého jmenuje a odvolává ministr práce a sociálních věcí.

§ 4

(1) Sociálně-právní ochranu zajišťují orgány sociálně-právní ochrany, jimiž jsou

a) krajské úřady,
b) obecní úřady obcí s rozšířenou působností,
c) obecní úřady,
d) ministerstvo,
e) Úřad.

(2) Sociálně-právní ochranu dále zajišťují

a) obce v samostatné působnosti,
b) kraje v samostatné působnosti,
c) komise pro sociálně-právní ochranu dětí,
d) další právnické a fyzické osoby, jsou-li výkonem sociálně-právní ochrany pověřeny, (dále jen "pověřená osoba").

ČÁST DRUHÁ
ZÁKLADNÍ ZÁSADY SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ OCHRANY

§ 5

Předním hlediskem sociálně-právní ochrany je zájem a blaho dítěte.

§ 6

(1) Sociálně-právní ochrana se zaměřuje zejména na děti,

a) jejichž rodiče
   1. zemřeli,
   2. neplní povinnosti plynoucí z rodičovské zodpovědnosti,[3)] nebo
   3. nevykonávají nebo zneužívají práva plynoucí z rodičovské zodpovědnosti;
b) které byly svěřeny do výchovy jiné fyzické osoby než rodiče, pokud tato osoba neplní povinnosti plynoucí ze svěření dítěte do její výchovy;
c) které vedou zahálčivý nebo nemravný život spočívající zejména v tom, že zanedbávají školní docházku, nepracují, i když nemají dostatečný zdroj obživy, požívají alkohol nebo návykové látky, živí se prostitucí, spáchaly trestný čin nebo, jde-li o děti mladší než patnáct let, spáchaly čin, který by jinak byl trestným činem,[4)] opakovaně nebo soustavně páchají přestupky[5)] nebo jinak ohrožují občanské soužití;
d) které se opakovaně dopouští útěků od rodičů nebo jiných fyzických nebo právnických osob odpovědných za výchovu dítěte;
e) na kterých byl spáchán trestný čin ohrožující život, zdraví, svobodu, jejich lidskou důstojnost, mravní vývoj nebo jmění, nebo je podezření ze spáchání takového činu;

---

3) § 31 a následující zákona č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění zákona č. 91/1998 Sb.
4) § 86 zákona č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění zákona č. 175/1990 Sb.
5) § 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích.

f) které jsou na základě žádostí rodičů nebo jiných osob odpovědných za výchovu dítěte opakovaně umísťovány do zařízení zajišťujících nepřetržitou péči o děti nebo jejich umístění v takových zařízeních trvá déle než 6 měsíců;
g) které jsou ohrožovány násilím mezi rodiči nebo jinými osobami odpovědnými za výchovu dítěte, popřípadě násilím mezi dalšími fyzickými osobami;
h) které jsou žadateli o azyl odloučenými od svých rodičů, popřípadě jiných osob odpovědných za jejich výchovu;

pokud tyto skutečnosti trvají po takovou dobu nebo jsou takové intenzity, že nepříznivě ovlivňují vývoj dětí nebo jsou anebo mohou být příčinou nepříznivého vývoje dětí.

(2) Jinými fyzickými nebo právnickými osobami odpovědnými za výchovu dítěte se pro účely tohoto zákona rozumí osoby, kterým bylo dítě svěřeno do výchovy rozhodnutím příslušného orgánu, (dále jen "osoby odpovědné za výchovu dítěte").

§ 7

(1) Každý je oprávněn upozornit na závadné chování dětí jejich rodiče.

(2) Každý je oprávněn upozornit orgán sociálně-právní ochrany na porušení povinností nebo zneužití práv vyplývajících z rodičovské zodpovědnosti, na skutečnost, že rodiče nemohou plnit povinnosti vyplývající z rodičovské zodpovědnosti, nebo na skutečnosti uvedené v § 6 odst. 1 písm. b) až h); tím není dotčena povinnost vyplývající ze zvláštního právního předpisu.[6)]

§ 8

(1) Dítě má právo požádat orgány sociálně-právní ochrany a zařízení sociálně-právní ochrany, státní orgány, kterým podle zvláštních právních předpisů[7)] přísluší též ochrana práv a oprávněných zájmů dítěte, pověřené osoby, školy, školská zařízení a zdravotnická zařízení o pomoc při ochraně svého života a dalších svých práv; tyto orgány, právnické a fyzické osoby a pověřené osoby jsou povinny poskytnout dítěti odpovídající pomoc. Dítě má právo požádat o pomoc i bez vědomí rodičů nebo jiných osob odpovědných za výchovu dítěte.

(2) Dítě, které je schopno formulovat své vlastní názory, má právo pro účely sociálně-právní ochrany tyto názory svobodně vyjadřovat při projednávání všech záležitostí, které se ho dotýkají, a to i bez přítomnosti rodičů nebo jiných osob odpovědných za výchovu dítěte. Vyjádření dítěte se při projednávání všech záležitostí týkajících se jeho osoby věnuje náležitá pozornost odpovídající jeho věku a rozumové vyspělosti. Při své činnosti bere orgán sociálně-právní ochrany v úvahu přání a pocity dítěte s přihlédnutím k jeho věku a vývoji tak, aby nedošlo k ohrožení nebo narušení jeho citového a psychického vývoje.

(3) Dítě, které je schopno s ohledem na svůj věk a rozumovou vyspělost posoudit dosah a význam rozhodnutí vyplývajících ze soudního nebo správního řízení, kterého je účastníkem, nebo jde-li o jiné rozhodnutí vztahující se k jeho osobě, obdrží od orgánu sociálně-právní ochrany informace o všech závažných věcech jeho osoby se týkajících.

§ 9

Rodič nebo jiná osoba odpovědná za výchovu dítěte má právo při výkonu svých práv a povinností požádat o pomoc orgán sociálně-právní ochrany, státní orgány, kterým podle zvláštních právních předpisů[7)] přísluší též ochrana práv a oprávněných zájmů dítěte, popřípadě pověřené osoby; tyto orgány v rozsahu své působnosti a pověřené osoby v rozsahu svého pověření jsou tuto pomoc povinny poskytnout.

[6)] § 168 trestního zákona.

[7)] Například § 178 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, § 2 a 43 zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

ČÁST TŘETÍ
OPATŘENÍ SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ OCHRANY
HLAVA I
PREVENTIVNÍ A PORADENSKÁ ČINNOST
§ 10

(1) Obecní úřad je povinen

a) vyhledávat děti uvedené v § 6 odst. 1,
b) působit na rodiče, aby plnili povinnosti vyplývající z rodičovské zodpovědnosti,
c) projednat s rodiči odstranění nedostatků ve výchově dítěte,
d) projednat s dítětem nedostatky v jeho chování,
e) sledovat, zda je na základě kontrolních oprávnění[8)] zamezováno v přístupu dětí do prostředí, které je z hlediska jejich vývoje a výchovy ohrožující,
f) poskytnout nebo zprostředkovat rodičům na jejich žádost poradenství při uplatňování nároků dítěte podle zvláštních právních předpisů,[9)]
g) oznámit obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností skutečnosti, které nasvědčují tomu, že jde o děti uvedené v § 6 odst. 1.

(2) Obec v samostatné působnosti a kraj v samostatné působnosti vytvářejí předpoklady pro kulturní, sportovní, jinou zájmovou a vzdělávací činnost dětí.

(3) Obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen

a) sledovat nepříznivé vlivy působící na děti a zjišťovat příčiny jejich vzniku,
b) činit opatření k omezování působení nepříznivých vlivů na děti.

(4) Státní orgány, pověřené osoby, školy, školská zařízení a zdravotnická zařízení, popřípadě další zařízení určená pro děti jsou povinny oznámit obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností skutečnosti, které nasvědčují tomu, že jde o děti uvedené v § 6 odst. 1, a to bez zbytečného odkladu po tom, kdy se o takové skutečnosti dozví. Zřizovatel zařízení uvedeného v § 39 písm. c) má při přijetí dítěte do zařízení povinnost tuto skutečnost ohlásit bez zbytečného odkladu obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, v jejímž správním obvodu má dítě trvalý pobyt, a není-li tento pobyt znám, obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, v jejímž správním obvodu se nachází zařízení, do kterého bylo dítě přijato. Při plnění povinností podle věty první a druhé se nelze dovolávat povinnosti zachovat mlčenlivost podle zvláštního právního předpisu.[9a)]

(5) Zdravotnické zařízení je povinno při ošetřování úrazu dítěte v případě podezření z týrání dítěte, zneužívání dítěte nebo ze zanedbávání péče o ně zajistit zaznamenání úrazu. Záznam o vzniku úrazu (dále jen "záznam") je povinna provést osoba doprovázející dítě, nebo dítě samo, dostavilo-li se k ošetření úrazu bez doprovodu jiné osoby, a je-li to možné s ohledem na jeho věk a rozumovou vyspělost. V záznamu je osoba doprovázející dítě povinna uvést, jak k úrazu došlo; stejnou povinnost má i dítě, pokud záznam vyplňuje toto dítě. Jestliže zdravotnické zařízení zjistí, že charakter zranění neodpovídá popisu úrazu uvedeného doprovázející osobou, popřípadě dítětem, tuto skutečnost v záznamu uvede. V případě, že doprovázející osoba, popřípadě dítě, odmítne záznam provést, vyznačí zdravotnické zařízení tuto skutečnost v záznamu.

---

8) Například § 46 zákona č. 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách, ve znění zákona č. 149/1998 Sb.

9) Například zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 482/1991 Sb., o sociální potřebnosti, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 100/1988 Sb., o sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.

9a) Například § 55 odst. 2 zákona č. 20/1966 Sb., ve znění zákona č. 548/1991 Sb. a zákona č. 123/2000 Sb.

(6) Záznam je povinno zdravotnické zařízení zaslat obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností.

(7) Splněním povinností podle odstavců 5 a 6 není dotčena oznamovací povinnost zdravotnického zařízení podle zvláštních právních předpisů. Při plnění povinností podle odstavců 5 a 6 platí odstavec 4 věta poslední obdobně.

§ 10a

(1) Zdravotnické zařízení je povinno neprodleně oznámit obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, že matka po narození dítěte dítě opustila a zanechala je ve zdravotnickém zařízení.

(2) Každý, kdo se souhlasem rodiče nebo jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte a bez rozhodnutí příslušného orgánu převezme dítě do své péče s úmyslem přijmout dítě do své trvalé péče, je povinen tuto skutečnost neprodleně oznámit obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností.

(3) Při plnění povinností podle odstavců 1 a 2 platí § 10 odst. 4 věta poslední obdobně.

§ 11

Poradenská činnost

(1) Obecní úřad obce s rozšířenou působností

a) pomáhá rodičům při řešení výchovných nebo jiných problémů souvisejících s péčí o dítě,
b) poskytuje nebo zprostředkovává rodičům poradenství při výchově a vzdělávání dítěte a při péči o dítě zdravotně postižené,
c) pořádá v rámci poradenské činnosti přednášky a kurzy zaměřené na řešení výchovných, sociálních a jiných problémů souvisejících s péčí o dítě a jeho výchovou,
d) poskytuje osobám vhodným stát se osvojiteli nebo pěstouny poradenskou pomoc související s osvojením dítěte nebo svěřením dítěte do pěstounské péče, zejména v otázkách výchovy dítěte,
e) poskytuje pomoc při uplatňování nároku dítěte na výživné a při vymáhání plnění vyživovací povinnosti k dítěti, včetně pomoci při podávání návrhu soudu; přitom spolupracuje zejména s orgány pomoci v hmotné nouzi, povinnými osobami, orgány činnými v trestním řízení a soudy.

(2) Krajský úřad zajišťuje

a) přípravu fyzických osob vhodných stát se osvojiteli nebo pěstouny k přijetí dítěte do rodiny a poskytuje těmto osobám poradenskou pomoc související s osvojením dítěte nebo svěřením dítěte do pěstounské péče včetně speciální přípravy k přijetí dítěte pěstounem na přechodnou dobu,
b) osvojitelům nebo pěstounům poradenskou pomoc související s osvojením dítěte nebo svěřením dítěte do pěstounské péče, zejména v otázkách výchovy.

(3) Krajský úřad může zajišťovat přípravu a poradenskou pomoc podle odstavce 2 také v případech poručenství, jestliže poručník o dítě osobně pečuje, nebo v případech svěření dítěte do výchovy podle § 45 zákona o rodině.

(4) Krajský úřad je povinen alespoň jednou v roce zabezpečit konzultace o výkonu pěstounské péče. Konzultací se kromě odborníků na řešení výchovných a sociálních problémů zúčastňují také pěstouni, kteří mají trvalý pobyt na území kraje; konzultací se mohou zúčastnit též děti svěřené těmto pěstounům do pěstounské péče a další fyzické osoby, které tvoří s pěstounem domácnost.9a)

(5) Preventivní a poradenská činnost podle § 10 odst. 1 písm. b), c) a f) a poradenská činnost podle odstavce 1 písm. a) a b) se poskytuje i jiným osobám odpovědným za výchovu dítěte.

§ 12

(1) Obecní úřad obce s rozšířenou působností může uložit rodičům povinnost využít pomoc odborného poradenského zařízení, pokud rodiče

a) nezajistili dítěti odbornou poradenskou pomoc, ačkoliv dítě takovou pomoc nezbytně potřebuje a obecní úřad obce s rozšířenou působností takovou pomoc předtím doporučil,
b) nejsou schopni řešit problémy spojené s výchovou dítěte bez odborné poradenské pomoci, zejména při sporech o úpravě výchovy dítěte nebo úpravě styku s dítětem.

(2) Obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen poskytnout rodiči pomoc po umístění dítěte do zařízení pro výkon ústavní výchovy (§ 28), nebo do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc (§ 42), spočívající zejména v pomoci uspořádat rodinné poměry, které by umožnily návrat dítěte do rodiny, při řešení životní a sociální situace, včetně hmotné úrovně rodiny, v pomoci při spolupráci s orgány sociálního zabezpečení, Úřadem práce České republiky - krajskými pobočkami a pobočkou pro hlavní město Prahu (dále jen „krajská pobočka Úřadu práce“) a dalšími státními a jinými orgány, a za tím účelem také zprostředkuje rodiči pomoc poradenského zařízení.

(3) Obecní úřad obce s rozšířenou působností může povinnosti uvedené v odstavci 1 uložit a pomoc podle odstavce 2 poskytnout i jiným osobám odpovědným za výchovu dítěte.

§ 13

Výchovná opatření

(1) Obecní úřad rozhoduje o opatřeních podle zvláštního právního předpisu,[10)] neučinil-li tak soud; přihlédne přitom k tomu, že projednávání nedostatků podle § 10 odst. 1 písm. b) až d) nevedlo k nápravě. Opis rozhodnutí zasílá obecní úřad obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností.

(2) Obecní úřad sleduje, zda jsou dodržována opatření, o nichž rozhodla. Obecní úřad nebo obecní úřad obce s rozšířenou působností sledují, zda jsou dodržována opatření učiněná soudem,[10)] jestliže je o to soud požádá.

HLAVA II

OPATŘENÍ NA OCHRANU DĚTÍ

§ 14

(1) Obecní úřad obce s rozšířenou působností podává za podmínek stanovených zvláštním právním předpisem[11)] návrh soudu

a) na rozhodnutí o splnění podmínky osvojení spočívající v tom, že rodiče neprojevují zájem o své dítě,
b) na omezení nebo zbavení rodičovské zodpovědnosti nebo pozastavení jejího výkonu,
c) na nařízení ústavní výchovy,
d) na prodloužení nebo zrušení ústavní výchovy,
e) na svěření dítěte do péče zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, na prodloužení doby trvání tohoto svěření a na zrušení rozhodnutí o svěření dítěte do tohoto zařízení.

(2) Jestliže opatření učiněná soudem podle zvláštního právního předpisu[10)] vedla k nápravě v chování dítěte, v jednání rodičů nebo dalších osob, kteří narušovali řádnou výchovu dítěte, může podat obecní úřad obce s rozšířenou působností návrh soudu na zrušení těchto opatření.

[10)] § 43 zákona o rodině.

[11)] § 44, 46 a § 68 odst. 1 a 3 zákona o rodině.

(3) Obecní úřad podává soudu podněty k opatřením týkajícím se výchovy dětí podle zvláštního právního předpisu.[12)] O podání podnětu soudu obecní úřad neprodleně uvědomí obecní úřad obce s rozšířenou působností.

(4) Obecní úřad obce s rozšířenou působností poskytuje součinnost soudu při výkonu rozhodnutí o výchově nezletilých dětí podle zvláštního právního předpisu.[12a)]

(5) Obecní úřad obce s rozšířenou působností a osoby účastnící se provádění výkonu rozhodnutí postupují ve vzájemné součinnosti podle odstavce 4 s cílem

a) dosažení vynucení povinnosti uložené soudním rozhodnutím a
b) působit na povinného, aby se soudnímu rozhodnutí podrobil dobrovolně.

(6) Obecní úřad obce s rozšířenou působností nebo osoby, které se účastní provádění výkonu rozhodnutí, jsou povinny dítěti poskytnout potřebné vysvětlení nastalé situace, a to způsobem odpovídajícím jeho věku a rozumové vyspělosti, nevylučují-li to okolnosti případu.

(7) Za součinnost podle odstavce 4 se považuje též poskytnutí nebo zprostředkování odborné pomoci dítěte, popřípadě jeho rodičům nebo jiným osobám odpovědným za výchovu dítěte.

(8) Obecní úřad obce s rozšířenou působností nebo osoby, které se účastní provádění výkonu rozhodnutí, jsou povinny při provádění výkonu rozhodnutí postupovat s maximální možnou rychlostí.

§ 15

(1) Ocitne-li se dítě bez péče přiměřené jeho věku, zejména v důsledku úmrtí rodičů nebo jejich pobytu ve zdravotnickém zařízení, je obecní úřad povinen zajistit takovému dítěti neodkladnou péči; při zajištění této péče zpravidla dá přednost příbuznému dítěte. O uvedeném opatření obecní úřad neprodleně uvědomí obecní úřad obce s rozšířenou působností.

(2) Obecní úřad obce s rozšířenou působností posoudí, zda jsou v případě uvedeném v odstavci 1 dostatečně zajištěna práva dítěte a uspokojovány jeho odůvodněné potřeby, nebo zda je potřebné učinit další opatření směřující k ochraně dítěte.

§ 16

Ocitlo-li se dítě bez jakékoliv péče nebo jsou-li jeho život nebo příznivý vývoj vážně ohroženy nebo narušeny, je obecní úřad obce s rozšířenou působností povinen podat neprodleně návrh soudu na vydání předběžného opatření podle zvláštního právního předpisu.[13)]

§ 16a

(1) Obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen posoudit, zda je nutné učinit opatření směřující k ochraně dítěte, jestliže dítě je se souhlasem rodiče nebo jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte bez rozhodnutí příslušného orgánu předáno do péče osoby, která má úmysl přijmout dítě do své trvalé nebo dlouhodobé péče. Obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen taková opatření učinit zejména v případě, kdy osoba, která převzala dítě do své péče, bez zbytečného odkladu nepodá příslušnému orgánu návrh na osvojení dítěte, na svěření dítěte do pěstounské péče nebo do péče fyzické osoby, která má zájem stát se pěstounem, na svěření dítěte do výchovy jiné fyzické osoby než rodiče nebo na jinou právní úpravu svého vztahu k dítěti podle zvláštního právního předpisu.[13a)]

[12)] § 178 občanského soudního řádu.
[12a)] § 272 až 273a občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů.
[13)] § 76a občanského soudního řádu.
[13a)] § 45 až 45d, § 63 až 82 zákona o rodině, ve znění pozdějších předpisů.

(2) Obecní úřad obce s rozšířenou působností poskytuje osobě, které bylo dítě předáno do péče podle odstavce 1 věty první, pomoc při řešení problémů spojených s péčí o dítě, při podávání návrhů příslušným orgánům na úpravu právního vztahu této osoby k dítěti a při uplatňování nároků, zejména v sociální oblasti.

§ 17

Obecní úřad obce s rozšířenou působností

a) vykonává funkci opatrovníka a poručníka;[14] může být ustanoven opatrovníkem i v případě zastupování dítěte ve vztahu k cizině,
b) činí neodkladné úkony v zájmu dítěte a v jeho zastoupení v době, kdy není dítěti ustanoven poručník nebo dokud se ustanovený poručník neujme své funkce.[15]

§ 18

Vyjádření podle zvláštního právního předpisu[16] podává soudu v řízení o svěření dítěte do pěstounské péče nebo o osvojení dítěte krajský úřad, jestliže zprostředkoval svěření dítěte do pěstounské péče nebo osvojení dítěte (§ 24), nebo ministerstvo, jestliže zprostředkovalo svěření dítěte do pěstounské péče nebo osvojení dítěte (§ 24a); v ostatních případech podává toto vyjádření obecní úřad obce s rozšířenou působností.

HLAVA III
ČINNOST ORGÁNŮ SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ OCHRANY PŘI SVĚŘENÍ DÍTĚTE DO VÝCHOVY JINÝCH FYZICKÝCH OSOB NEŽ RODIČŮ

§ 19

(1) Obecní úřad obce s rozšířenou působností rozhoduje o svěření dítěte

a) do péče budoucích osvojitelů,[17] je-li dítě v ústavu nebo v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc z rozhodnutí soudu nebo z vůle rodičů, nejde-li o případ uvedený v odstavci 2,
b) do péče fyzické osoby, která má zájem stát se pěstounem,[18] je-li dítě v ústavu nebo v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc z rozhodnutí soudu nebo se souhlasem rodičů;

o svěření dítěte zašle informaci příslušnému soudu do 15 dnů ode dne rozhodnutí. Obecní úřad obce s rozšířenou působností je oprávněn rozhodovat o svěření dítěte do péče budoucího osvojitele nebo do péče budoucího pěstouna, nejde-li o případ uvedený v § 20 odst. 3, pouze tomu žadateli, který je uveden v oznámení krajského úřadu nebo ministerstva podle § 24 odst. 3 nebo § 24a odst. 4.

(2) Úřad rozhoduje o svěření dítěte do péče budoucích osvojitelů,[19] jde-li o osvojení dítěte do ciziny nebo z ciziny.

(3) Obecní úřad obce s rozšířenou působností přijímá písemný souhlas rodiče k osvojení dítěte.[20]

---

[14] Například § 37, 37b a 79 zákona o rodině, § 45 zákona č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), ve znění pozdějších předpisů, § 16 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád).
[15] § 79 odst. 4 zákona o rodině.
[16] § 45b a 70 zákona o rodině.
[17] § 69 odst. 2 zákona o rodině.
[18] § 45b odst. 2 zákona o rodině.
[19] § 69 zákona o rodině.
[20] § 68a zákona o rodině.

(4) Je-li svěřeno dítě do pěstounské péče nebo převzato budoucím pěstounem na základě rozhodnutí podle odstavce 1 písm. b), podává úřad státní sociální podpory, který poskytuje příspěvek na úhradu potřeb dítěte podle zvláštního právního předpisu[20a)] návrh soudu na stanovení výživného na toto dítě, a pokud povinná fyzická osoba neplatí stanovené výživné, podává návrh na výkon rozhodnutí.

(5) Obecní úřad obce s rozšířenou působností sleduje vývoj dětí, které byly svěřeny do výchovy jiných fyzických osob než rodičů; přitom jsou zaměstnanci obce s rozšířenou působností zařazení do obecního úřadu povinni navštěvovat rodinu, kde dítě žije, popřípadě jiné prostředí, kde se dítě zdržuje, nejméně jednou za 3 měsíce v období prvních 6 měsíců péče nahrazující péči rodičů, a poté v souladu se zájmy dítěte podle potřeby, nejméně však jednou za 6 měsíců, a to na základě zvláštního oprávnění vydaného obecním úřadem obce s rozšířenou působností, v němž je uvedeno jméno a příjmení zaměstnance, jeho další osobní údaje a vymezena činnost, kterou může tento zaměstnanec vykonávat.

HLAVA IV
ZPROSTŘEDKOVÁNÍ OSVOJENÍ A PĚSTOUNSKÉ PÉČE

§ 19a

(1) Zprostředkování osvojení a pěstounské péče spočívá

a) ve vyhledávání dětí uvedených v § 2 odst. 2 vhodných k osvojení nebo ke svěření do pěstounské péče,
b) ve vyhledávání fyzických osob vhodných stát se osvojiteli nebo pěstouny,
c) v odborné přípravě fyzických osob vhodných stát se osvojiteli nebo pěstouny k přijetí dítěte do rodiny,
d) ve výběru určité fyzické osoby vhodné stát se osvojitelem nebo pěstounem určitého dítěte, jemuž se osvojení nebo pěstounská péče zprostředkovává, a v zajištění osobního seznámení se dítěte s touto osobou.

(2) Zprostředkování osvojení a pěstounské péče podle odstavce 1 písm. d) nesmí provádět jiné orgány, právnické nebo fyzické osoby, než jsou orgány sociálně-právní ochrany uvedené v § 4 odst. 1.

§ 20
Zprostředkování osvojení a pěstounské péče orgány sociálně-právní ochrany

(1) Osvojení nebo pěstounská péče v České republice a osvojení dětí z ciziny do České republiky se zprostředkuje jen na žádost fyzické osoby, která má zájem osvojit dítě nebo přijmout dítě do pěstounské péče (dále jen "žadatel"). Žádost občana České republiky, který má na jejím území trvalý pobyt, a cizince, který má na území České republiky povolen trvalý pobyt nebo který je podle zvláštního právního předpisu upravujícího pobyt cizinců na území České republiky1a) hlášen k pobytu na území České republiky po dobu nejméně 365 dnů, se podává u obecního úřadu obce s rozšířenou působností.

(2) Zprostředkování

a) osvojení a svěření dítěte do pěstounské péče v České republice zajišťují krajské úřady a ministerstvo,
b) osvojení dětí z České republiky do ciziny nebo dětí z ciziny do České republiky zajišťuje Úřad.

(3) Zprostředkování

a) osvojení se neprovádí v případě,

[20a)] § 37 a 38 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů.

1. že rodiče dali souhlas k osvojení dítěte předem ve vztahu k určitým osvojitelům, nebo
2. podal-li návrh na osvojení manžel rodiče dítěte nebo pozůstalý manžel po rodiči nebo osvojiteli dítěte;

b) pěstounské péče se neprovádí, podala-li návrh na svěření dítěte do pěstounské péče fyzická osoba dítěti příbuzná nebo fyzická osoba blízká dítěti nebo jeho rodině.

§ 21

Postup obecního úřadu obce s rozšířenou působností při zprostředkování osvojení a pěstounské péče

(1) Obecní úřad obce s rozšířenou působností vyhledává děti uvedené v § 19a odst. 1 a fyzické osoby vhodné stát se osvojiteli nebo pěstouny; vhodné děti a osoby může vyhledávat a doporučit obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností také obec a pověřené osoby.

(2) V žádosti o zařazení do evidence žadatelů o zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče podané obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností žadatel uvede údaje a připojí doklady uvedené v odstavci 5 písm. a) potřebné pro vedení spisové dokumentace.

(3) Po obdržení žádosti obecní úřad obce s rozšířenou působností žádost na základě údajů v ní uvedených a připojených dokladů posoudí a žádost zamítne, pokud

a) nejsou splněny podmínky uvedené v § 20 odst. 1 a 3, nebo
b) zjistí, že osoba, která žádá o zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče dítěte s obvyklým bydlištěm v České republice, splňuje podmínku pobytu na území České republiky podle § 20 odst. 1, avšak její obvyklé bydliště se nachází mimo území České republiky; zároveň jí sdělí, že žádost musí podat příslušnému orgánu státu, ve kterém má obvyklé bydliště.

(4) Obecní úřad obce s rozšířenou působností vede spisovou dokumentaci o dítěti uvedeném v § 19a odst. 1; spisová dokumentace obsahuje

a) osobní údaje,
b) doklad o státním občanství,[21)] o povolení k trvalému pobytu na území České republiky nebo o hlášení k pobytu na území České republiky po dobu nejméně 90 dnů podle zvláštního právního předpisu[1a)] upravujícího pobyt cizinců na území České republiky nebo doklad o oprávnění trvale pobývat na území České republiky podle zvláštního právního předpisu[2)] anebo doklad o podání žádosti na zahájení řízení o udělení azylu,
c) údaje o sociálních poměrech dítěte, jeho rodičů, sourozenců, popřípadě prarodičů,
d) doklad, že dítě splňuje podmínky pro osvojení podle zvláštního právního předpisu,[22)]
e) rozhodnutí příslušných orgánů o výchově dítěte, bylo-li vydáno,
f) zprávu o zdravotním stavu a vývoji dítěte.

(5) Obecní úřad obce s rozšířenou působností vede spisovou dokumentaci o žadateli; spisová dokumentace obsahuje

a) žádost, v níž jsou obsaženy žadatelovy osobní údaje, jimiž jsou jméno, popřípadě jména, příjmení, datum narození a místo trvalého pobytu;
b) doklad o státním občanství nebo o povolení k trvalému pobytu na území České republiky nebo o hlášení k pobytu na území České republiky po dobu nejméně 365 dnů podle zvláštního právního předpisu1a) upravujícího pobyt cizinců na území České republiky;
c) opis z evidence Rejstříku trestů[23)] vyžádaný obecním úřadem obce s rozšířenou působností; žádost o vydání opisu z evidence Rejstříku trestů a opis z evidence Rejstříku trestů se předávají v elektronické podobě, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup;

[21)] § 20 zákona č. 40/1993 Sb., o nabývání a pozbývání státního občanství České republiky, ve znění zákona č. 194/1999 Sb.

[22)] § 68 a 68a zákona o rodině.

d) zprávu o zdravotním stavu předloženou žadatelem;
e) údaje o ekonomických a sociálních poměrech;
f) písemné vyjádření žadatele, zda
   1. souhlasí s tím, aby po uplynutí lhůty uvedené v § 23 odst. 3 byl zařazen také do evidence Úřadu pro zprostředkování osvojení dětí z ciziny,
   2. žádá výlučně o osvojení dítěte z ciziny;
g) písemný souhlas s tím, že orgán sociálně-právní ochrany zprostředkující osvojení nebo pěstounskou péči je oprávněn
   1. zjišťovat další údaje potřebné pro zprostředkování, zejména o tom, zda způsobem života bude žadatel zajišťovat pro dítě vhodné výchovné prostředí,
   2. kdykoliv zjistit, zda nedošlo ke změně rozhodných skutečností uvedených ve spisové dokumentaci;
h) písemný souhlas s účastí na přípravě fyzických osob k přijetí dítěte do rodiny;
i) stanovisko obecního úřadu obce s rozšířenou působností k žádosti o zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče;
j) stanovisko zřizovatele zařízení pro výkon pěstounské péče (§ 44), vyžadované obecním úřadem obce s rozšířenou působností, podává-li žádost o zařazení do evidence žadatelů o zprostředkování pěstounské péče fyzická osoba, která vykonává pěstounskou péči v zařízení pro výkon pěstounské péče.

(6) Obecní úřad obce s rozšířenou působností postupuje kopii spisové dokumentace o dítěti uvedeném v § 19a odst. 1 a spisové dokumentace o žadateli neprodleně krajskému úřadu.

(7) Obecní úřad obce s rozšířenou působností rozhodne o zastavení řízení o zařazení do evidence žadatelů o zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče, jestliže osoba, která o zprostředkování žádala,
a) vezme svou žádost zpět před postoupením spisové dokumentace krajskému úřadu, nebo
b) ani na výzvu obecního úřadu obce s rozšířenou působností nesdělí údaje a nedoloží doklady potřebné pro vedení spisové dokumentace.

§ 22
Vedení evidence pro zprostředkování
osvojení a pěstounské péče krajským úřadem

(1) Krajský úřad vede pro účely zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče evidenci dětí uvedených v § 19a odst. 1 (dále jen "evidence dětí") a evidenci žadatelů vhodných stát se osvojiteli nebo pěstouny (dále jen "evidence žadatelů").

(2) Evidence dětí obsahuje
a) kopii spisové dokumentace podle § 21 odst. 4;
b) odborné posouzení podle § 27, je-li ho třeba s ohledem na
   1. věk dítěte,
   2. stanovisko odborného lékaře, nebo
   3. jiné vážné skutečnosti;
c) vyjádření dítěte zajištěné krajským úřadem (§ 8 odst. 2);
d) další doklady potřebné pro zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče.

(3) Evidence žadatelů obsahuje
a) kopii spisové dokumentace podle § 21 odst. 5,
b) odborné posouzení podle § 27,
c) další doklady potřebné pro zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče.

[23)] § 10 zákona č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů.

(4) Pokud žadatel chce osvojit výlučně dítě z ciziny [§ 21 odst. 5 písm. f) bod 2], krajský úřad provede odborné posouzení podle § 27 a neprodleně zašle kopii údajů obsažených v evidenci žadatelů Úřadu k zařazení do evidence pro zprostředkování osvojení z ciziny.

(5) Krajský úřad řízení o zařazení žadatele do evidence žadatelů o zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče

a) přeruší na základě žádosti žadatele, a to na nezbytně nutnou dobu, odpovídající důvodům, které žadatel v žádosti o přerušení uvedl,
b) přeruší, je-li proti žadateli nebo proti jeho manželovi, druhovi, dítěti nebo jiné osobě tvořící s žadatelem společnou domácnost[9b)] vedeno trestní řízení pro trestný čin směřující proti životu, zdraví, svobodě, lidské důstojnosti, mravnímu vývoji nebo jmění dítěte, nebo pro jiný trestný čin, jehož spáchání může mít vliv na způsobilost žadatele k řádné výchově dítěte, a to až do vydání konečného rozhodnutí v tomto trestním řízení,
c) může přerušit, zjistí-li na straně žadatele důvody bránící jeho odbornému posouzení podle § 27, a to na nezbytně nutnou dobu.

(6) Krajský úřad rozhoduje o zařazení žadatele do evidence žadatelů neprodleně po odborném posouzení žadatele podle § 27. V rozhodnutí o zařazení žadatele do evidence žadatelů krajský úřad stanoví žadateli povinnost hlásit krajskému úřadu všechny změny rozhodné pro zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče do 15 dnů ode dne jejich vzniku.

(7) Krajský úřad oznámí, zda byl žadatel zařazen do evidence žadatelů,

a) obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností,
b) zřizovateli zařízení pro výkon pěstounské péče, jde-li o žadatele uvedeného v § 21 odst. 5 písm. j) s výjimkou případu, kdy zřizovatelem je obec, v níž působí obecní úřad obce s rozšířenou působností, kde tento žadatel žádal o zprostředkování pěstounské péče,

a to do 15 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o zařazení do evidence žadatelů.

(8) Jestliže krajský úřad nezprostředkuje osvojení nebo pěstounskou péči

a) do 3 kalendářních měsíců od zařazení dítěte do evidence dětí, nebo
b) do 3 let ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o zařazení žadatele do evidence žadatelů, zašle kopii údajů z těchto evidencí do 15 dnů od skončení uvedené lhůty ministerstvu pro zařazení do evidence pro zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče ministerstvem.

(9) Krajský úřad zašle oznámení

a) obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností o zaslání kopie údajů
   1. z evidence dětí a evidence žadatelů ministerstvu podle odstavce 8,
   2. obsažených v evidenci žadatelů Úřadu podle odstavce 4,
b) žadateli o zaslání kopie údajů z evidence žadatelů ministerstvu,

a to do 15 dnů ode dne odeslání těchto kopií.

(10) Krajský úřad může zjistit kdykoliv v době, kdy je dítě vedeno v evidenci dětí nebo žadatel zařazen do evidence žadatelů, zda nedošlo ke změně skutečností rozhodných pro zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče, zejména je oprávněno provést nové odborné posouzení dítěte nebo žadatele podle § 27.

§ 23
Vedení evidence pro zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče ministerstvem

(1) Ministerstvo vede pro účely zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče evidenci dětí a evidenci žadatelů. Ministerstvo zařazuje dítě do evidence dětí a žadatele do evidence žadatelů na základě údajů zaslaných ministerstvu krajským úřadem podle § 22 odst. 8, a to do 3 dnů ode dne, kdy obdrželo údaje od krajského úřadu.

(2) Evidence dětí a evidence žadatelů vedené ministerstvem obsahují údaje uvedené v § 22 odst. 2 a 3.

(3) Jestliže ministerstvo nezprostředkuje osvojení nebo pěstounskou péči

a) do 3 kalendářních měsíců od zařazení dítěte do evidence dětí vedené ministerstvem, nebo
b) do 6 kalendářních měsíců od zařazení žadatele do evidence žadatelů vedené ministerstvem,

postoupí kopii údajů z těchto evidencí Úřadu pro zařazení do evidence pro zprostředkování osvojení ve vztahu k cizině. Údaje o žadateli zašle ministerstvo Úřadu, jen pokud žadatel vyjádřil souhlas podle § 21 odst. 5 písm. f) bodu 1. O postoupení kopií z uvedených evidencí Úřadu informuje ministerstvo krajský úřad, a to do 3 dnů ode dne jejich postoupení.

(4) Ministerstvo vede evidenci dětí a evidenci žadatelů i poté, kdy postoupilo kopii údajů z těchto evidencí podle odstavce 3 Úřadu.

§ 24
Zprostředkování
osvojení nebo pěstounské péče krajským úřadem

(1) Pro účely zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče vyhledává krajský úřad pro děti vedené v evidenci tohoto krajského úřadu žadatele z evidence žadatelů vedené tímto krajským úřadem a z evidence žadatelů vedené ministerstvem. Krajský úřad při zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče přihlíží k doporučení poradního sboru uvedeného v § 38a.

(2) Zjistí-li krajský úřad, že v evidenci žadatelů, kterou vede, nebo v evidenci žadatelů, kterou vede ministerstvo, je zařazen žadatel vhodný stát se osvojitelem nebo pěstounem dítěte, které je v evidenci dětí vedené tímto krajským úřadem, oznámí písemně tuto skutečnost neprodleně

a) žadateli,
b) zřizovateli zařízení pro výkon pěstounské péče, jde-li o žadatele uvedeného v § 21 odst. 5 písm. j),
c) ministerstvu, jde-li o žadatele vedeného v evidenci žadatelů ministerstva,
d) Úřadu, jde-li o žadatele, který je i v evidenci vedené Úřadem,
e) obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností.

(3) Na základě písemného oznámení krajského úřadu podle odstavce 2 písm. a) má žadatel právo seznámit se s dítětem a ten, u něhož se dítě nachází, je povinen toto seznámení umožnit. Žadatel má možnost seznámit se s dítětem a podat žádost o svěření dítěte do péče budoucích osvojitelů nebo do péče budoucích pěstounů nejpozději do 30 dnů ode dne, kdy mu bylo doručeno písemné oznámení krajského úřadu podle odstavce 2.

(4) Krajský úřad může dávat ministerstvu podněty ke zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče i v případech, kdy jde o děti, které jsou v evidenci dětí vedené ministerstvem. Ministerstvo je povinno se těmito podněty zabývat. Věty první a druhá platí obdobně, jde-li o dítě v evidenci dětí vedené Úřadem.

§ 24a
Zprostředkování
osvojení nebo pěstounské péče ministerstvem

(1) Pro účely zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče vyhledává ministerstvo pro děti vedené v evidenci ministerstva žadatele z evidence žadatelů vedené ministerstvem. Ministerstvo při zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče přihlíží k doporučení poradního sboru uvedeného v § 38b.

(2) Zjistí-li ministerstvo, že v evidenci žadatelů, kterou vede, je zařazen žadatel vhodný stát se osvojitelem nebo pěstounem dítěte, které je v evidenci dětí vedené tímto ministerstvem, oznámí písemně tuto skutečnost

a) žadateli,
b) krajskému úřadu,
c) zřizovateli zařízení pro výkon pěstounské péče, jde-li o žadatele uvedeného v § 21 odst. 5 písm. j),
d) Úřadu, jde-li o žadatele, který je v evidenci vedené Úřadem,
e) obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností.

(3) Ministerstvo vyznačí neprodleně v evidenci žadatelů, kterou vede, den, ve kterém bylo žadateli zasláno oznámení podle odstavce 2 písm. a) o tom, že je vhodným osvojitelem nebo pěstounem.

(4) Na základě oznámení ministerstva podle odstavce 2 písm. a) má žadatel právo seznámit se s dítětem a ten, u něhož se dítě nachází, je povinen toto seznámení umožnit. Ustanovení § 24 odst. 3 věta druhá platí obdobně.

(5) Jestliže ministerstvo zprostředkovalo osvojení dítěte nebo svěření dítěte do pěstounské péče, které je v evidenci vedené ministerstvem, a současně je toto dítě vedeno i v evidenci dětí pro zprostředkování osvojení do ciziny, je ministerstvo povinno oznámit tuto skutečnost neprodleně Úřadu.

(6) Pro odborné posuzování platí § 22 odst. 10 obdobně.

§ 24b

Přerušení zprostředkování
osvojení nebo pěstounské péče krajským úřadem nebo ministerstvem

(1) Zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče se přeruší, jestliže

a) žadatel písemně o takové přerušení požádá, a to po dobu, kterou v žádosti označí, nebo
b) žadateli bylo krajským úřadem podle § 24 odst. 2 nebo ministerstvem podle § 24a odst. 2 písemně oznámeno, že v evidenci dětí je dítě, pro něž je vhodným osvojitelem nebo pěstounem, a to po dobu ode dne odeslání uvedeného písemného oznámení do dne, do něhož trvá zprostředkování krajským úřadem podle § 24 odst. 3 nebo ministerstvem podle § 24a odst. 4, anebo do dne, kdy došlo k rozhodnutí o svěření dítěte do péče podle písmena c), nebo
c) na základě rozhodnutí obecního úřadu obce s rozšířenou působností bylo dítě svěřeno do péče budoucího osvojitele nebo do péče fyzické osoby, která má zájem stát se pěstounem, a to po dobu trvání této péče, nebo
d) krajský úřad v době, kdy žadateli zprostředkovává osvojení nebo pěstounskou péči podle § 24, nebo ministerstvo v době, kdy žadateli zprostředkovává osvojení nebo pěstounskou péči podle § 24a, zjistí podle § 22 odst. 10 závažné skutečnosti, které jsou překážkou zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče na přechodnou dobu.

(2) Doba přerušení zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče se nezapočítává do lhůt uvedených v § 22 odst. 8 a § 23 odst. 3. O přerušení zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče podle odstavce 1 písm. d) vydá krajský úřad, jestliže přerušil zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče, nebo ministerstvo, jestliže přerušilo zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče, rozhodnutí.

(3) Žadatel je povinen v žádosti uvedené v odstavci 1 písm. a) uvést důvod, pro který žádá přerušení zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče. Je-li žadatel zařazen do evidence žadatelů vedené krajským úřadem, zasílá žádost krajskému úřadu. Je-li žadatel zařazen do evidence žadatelů vedené ministerstvem, popřípadě je-li současně zařazen i do evidence pro zprostředkování osvojení dítěte z ciziny vedené Úřadem, je povinen zaslat žádost současně každému z orgánů, které tyto evidence vedou.

(4) Datum nabytí právní moci rozhodnutí o svěření dítěte do péče budoucích osvojitelů nebo do péče fyzické osoby, která má zájem stát se pěstounem, je povinen pro účely přerušení zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče neprodleně oznámit

a) obecní úřad obce s rozšířenou působností krajskému úřadu,
b) krajský úřad bezprostředně poté, kdy mu toto datum sdělil obecní úřad obce s rozšířenou působností, ministerstvu nebo Úřadu, jsou-li dítě nebo žadatelé vedeni v evidenci ministerstva nebo Úřadu.

§ 24c

Vyřazení z evidence dětí nebo evidence žadatelů vedené krajským úřadem

(1) Krajský úřad

a) vyřadí dítě z jím vedené evidence dětí
   1. na základě rozhodnutí o osvojení nebo o svěření dítěte do pěstounské péče,
   2. zjistí-li závažné důvody, pro které nelze dítěti zprostředkovat osvojení nebo pěstounskou péči, nebo
   3. po uplynutí lhůty stanovené v § 22 odst. 8 písm. a) a zaslání kopie údajů z evidence dětí ministerstvu,
b) vyřadí žadatele z jím vedené evidence žadatelů
   1. na základě rozhodnutí o osvojení nebo o svěření dítěte do pěstounské péče, pokud žadatel nežádá o osvojení dalšího dítěte nebo o svěření dalšího dítěte do pěstounské péče,
   2. zjistí-li závažné důvody, pro které nelze žadateli zprostředkovat osvojení nebo pěstounskou péči,
   3. poruší-li žadatel závažným způsobem povinnost sdělovat změny v údajích rozhodných pro zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče,
   4. požádá-li o to žadatel, nebo
   5. po uplynutí lhůty stanovené v § 22 odst. 8 písm. b) a zaslání kopie údajů z evidence žadatelů ministerstvu,
c) může vyřadit žadatele z jím vedené evidence žadatelů, jestliže se bez vážného důvodu nezúčastnil přípravy k přijetí dítěte do rodiny, i když byl k účasti na této přípravě vyzván.

(2) O vyřazení žadatele z evidence žadatelů vydá krajský úřad rozhodnutí jen v případech uvedených v odstavci 1 písm. b) bodech 2 a 3 a odstavci 1 písm. c). V ostatních případech krajský úřad žadatelům vyřazení z evidence písemně oznámí.

(3) Krajský úřad zašle do 15 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o vyřazení žadatele z evidence žadatelů oznámení o tomto vyřazení obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, a jde-li o žadatele uvedeného v § 21 odst. 5 písm. j), též zřizovateli zařízení pro výkon pěstounské péče, s výjimkou případu, kdy zřizovatelem je obec, v níž působí obecní úřad obce s rozšířenou působností, kde žadatel žádal o zprostředkování pěstounské péče.

(4) Datum nabytí právní moci rozhodnutí o osvojení nebo o svěření dítěte do pěstounské péče je povinen pro účely vyřazení žadatele z evidence oznámit

a) obecní úřad obce s rozšířenou působností krajskému úřadu,
b) krajský úřad bezprostředně poté, kdy mu toto datum sdělil obecní úřad obce s rozšířenou působností, ministerstvu, jsou-li dítě nebo žadatel vedeni v evidenci ministerstva.

§ 24d

Vyřazení z evidence dětí nebo evidence žadatelů vedené ministerstvem

(1) Ministerstvo

a) vyřadí dítě z jím vedené evidence dětí z důvodů uvedených v § 24c odst. 1 písm. a) bodech 1 a 2,

b) vyřadí žadatele z jím vedené evidence žadatelů z důvodů uvedených v § 24c odst. 1 písm. b) bodech 1 až 4,
c) může vyřadit žadatele z jím vedené evidence žadatelů z důvodu uvedeného v § 24c odst. 1 písm. c).

(2) O vydání rozhodnutí ministerstva o vyřazení žadatele z evidence žadatelů platí § 24c odst. 2 obdobně.

(3) Ministerstvo zašle do 15 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí o vyřazení žadatele z evidence žadatelů písemné oznámení o tomto vyřazení
a) obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností,
b) krajskému úřadu,
c) Úřadu, pokud je žadatel veden i v evidenci podle § 25 odst. 1,
d) zřizovateli zařízení pro výkon pěstounské péče, jde-li o žadatele uvedeného v § 21 odst. 5 písm. j) s výjimkou případu, kdy zřizovatelem je obec, v níž působí obecní úřad obce s rozšířenou působností, kde žadatel o zprostředkování pěstounské péče požádal.

(4) Ministerstvo oznámí Úřadu vyřazení dítěte z evidence dětí a důvod tohoto vyřazení, jde-li o dítě, které je vedeno v evidenci podle § 25 odst. 2. Vyřazení dítěte z evidence dětí oznámí ministerstvo též krajskému úřadu.

§ 25

Zprostředkování osvojení Úřadem

(1) Úřad vede pro účely zprostředkování osvojení evidenci
a) dětí uvedených v § 2 odst. 2 vhodných k osvojení v cizině,
b) dětí vhodných k osvojení v České republice, které nemají na území České republiky povolen trvalý pobyt nebo nejsou hlášeny k pobytu na území České republiky po dobu nejméně 90 dnů podle zvláštního právního předpisu[1a)] upravujícího pobyt cizinců na území České republiky ani nejsou oprávněny podle zvláštního právního předpisu[2)] trvale pobývat na území České republiky,
c) žadatelů vhodných stát se osvojiteli dětí uvedených v písmenu b),
d) fyzických osob vhodných stát se osvojiteli dětí uvedených v písmenu a), pokud tyto osoby nemají na území České republiky povolen trvalý pobyt ani nejsou hlášeny k pobytu na území České republiky po dobu nejméně 365 dnů podle zvláštního právního předpisu1a) upravujícího pobyt cizinců na území České republiky.

(2) Děti uvedené
a) v odstavci 1 písm. a) jsou vedeny v evidenci na základě oznámení ministerstva (§ 23 odst. 3),
b) v odstavci 1 písm. b) jsou zařazovány do evidence na základě oznámení státních orgánů České republiky nebo státních orgánů nebo jiných organizací cizího státu řádně pověřených ve svém státě výkonem povinností při mezinárodním osvojení. Těmto orgánům nebo organizacím Úřad oznamuje zařazení dítěte uvedeného v odstavci 1 písm. b) do evidence.

(3) Žadatelé uvedení v odstavci 1 písm. c) a fyzické osoby uvedené v odstavci 1 písm. d) jsou zařazováni do evidence na základě rozhodnutí Úřadu. Do evidence nelze zařadit osobu vhodnou stát se osvojitelem dětí uvedených v odstavci 1 písm. b), jestliže sice splňuje podmínku pobytu na území České republiky podle § 20 odst. 1, avšak její obvyklé bydliště se prokazatelně nachází mimo území České republiky.

(4) Úřad vyřadí z evidence
a) dítě, žadatele nebo osobu uvedenou v odstavci 1 písm. d), došlo-li ke zprostředkování osvojení, a to ke dni rozhodnutí o osvojení;
b) žadatele nebo osobu uvedenou v odstavci 1 písm. d),
   1. zjistí-li závažné důvody, pro které nelze osvojení zprostředkovat,

2. poruší-li žadatel nebo uvedená osoba závažným způsobem povinnost sdělovat údaje rozhodné pro tuto evidenci, nebo
3. požádají-li o to žadatel nebo uvedená osoba;

c) dítě, požádají-li o to orgán nebo organizace uvedené v odstavci 2 písm. b).

(5) Úřad vydá rozhodnutí o vyřazení z evidence jen v případech žadatelů a osob uvedených v odstavci 1 písm. d), nejde-li o vyřazení z evidence proto, že bylo rozhodnuto o osvojení. Úřad zasílá ministerstvu rozhodnutí o vyřazení žadatelů a osob uvedených v odstavci 1 písm. d); oznámení o vyřazení dítěte uvedeného v odstavci 1 písm. b) zasílá Úřad orgánům nebo organizacím uvedeným v odstavci 2 písm. b) a ministerstvu.

(6) Pro vedení evidence, jde-li o dítě uvedené v odstavci 1 písm. a) nebo jde-li o osobu uvedenou v odstavci 1 písm. c), platí přiměřeně § 22 odst. 2, 3, 6 a 10.

(7) Úřad přeruší zprostředkování osvojení po doby uvedené v § 24b odst. 1, jde-li o děti, které jsou vedeny také v evidenci dětí pro zprostředkování osvojení do ciziny nebo evidenci dětí vhodných k osvojení v České republice [odstavec 1 písm. a) a b)], nebo jde-li o žadatele uvedené v odstavci 1 písm. c).

(8) Pro účely vedení evidence Úřadem je krajský úřad povinen

a) na žádost Úřadu zjistit potřebné údaje a doplnit spisovou dokumentaci o dítěti vhodném k osvojení v cizině nebo o žadateli vhodném stát se osvojitelem dítěte z ciziny,
b) na žádost Úřadu prošetřit poměry, v nichž dítě žije, jde-li o dítě, které bylo v České republice osvojeno na základě zprostředkování osvojení z ciziny nebo které má být z ciziny osvojeno a nachází se v České republice v péči budoucích osvojitelů,
c) neprodleně oznámit Úřadu datum nabytí právní moci rozhodnutí o osvojení dítěte.

(9) Osvojení dítěte do ciziny je Úřad povinen oznámit

a) obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností,
b) matričnímu úřadu příslušnému podle zvláštního právního předpisu,[23a)]
c) krajskému úřadu a
d) ministerstvu.

§ 26

Pro zprostředkování osvojení Úřadem, jde-li o osvojení v České republice, platí § 24 odst. 1 a 3 přiměřeně.

§ 27

Odborné posuzování pro účely zprostředkování osvojení a pěstounské péče

(1) Odborné posouzení pro zprostředkování osvojení a pěstounské péče zahrnuje

a) posouzení dítěte a žadatele podle odstavce 2,
b) zhodnocení přípravy k přijetí dítěte do rodiny, včetně speciální přípravy k přijetí dítěte pěstounem na přechodnou dobu (§ 11 odst. 2),
c) vyjádření dětí žadatele k přijetí osvojovaného dítěte nebo dítěte svěřovaného do pěstounské péče do rodiny, jsou-li takového vyjádření schopny s ohledem na jejich věk a rozumovou vyspělost,
d) posouzení schopnosti dětí žijících v domácnosti žadatele přijmout dítě do rodiny,
e) zjištění bezúhonnosti žadatele, jeho manžela, druha, dítěte a jiné osoby tvořící s žadatelem společnou domácnost; za bezúhonného se pro tyto účely nepovažuje ten, kdo byl pravomocně odsouzen pro trestný čin, který směřoval proti životu, zdraví, svobodě,

[23a)] § 2 odst. 1 písm. a) zákona č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

lidské důstojnosti, mravnímu vývoji nebo jmění dítěte, nebo pro jiný trestný čin, jehož spáchání může mít vliv na způsobilost žadatele k řádné výchově dítěte,

f) u žadatelů o zařazení do evidence osob vhodných pro výkon pěstounské péče na přechodnou dobu posouzení schopnosti pečovat o děti vyžadující speciální péči a schopnost spolupráce s rodiči těchto dětí.

(2) Pro účely zprostředkování osvojení a pěstounské péče se

a) u dětí
   1. posuzuje úroveň tělesného a duševního vývoje dítěte, včetně jeho specifických potřeb a nároků,
   2. posuzuje vhodnost náhradní rodinné péče a jejích forem;

b) u žadatelů posuzuje charakteristika osobnosti, psychický stav, zdravotní stav, jenž zahrnuje posouzení, zda zdravotní stav žadatele z hlediska duševního, tělesného a smyslového nebrání dlouhodobé péči o dítě, předpoklad vychovávat dítě, motivace, která vedla k žádosti o osvojení dítěte nebo k jeho svěření do pěstounské péče, stabilita manželského vztahu a prostředí v rodině, popřípadě další skutečnosti rozhodné pro osvojení dítěte nebo jeho svěření do pěstounské péče.

Posouzení ministerstvo provede do 30 dnů ode dne zjištění všech potřebných skutečností.

(3) Odborné posuzování provádí

a) krajský úřad, jde-li o děti nebo žadatele, které zařazuje do evidence dětí nebo žadatelů krajský úřad, a to před zařazením do takové evidence, nebo kteří jsou v evidenci dětí nebo v evidenci žadatelů vedené krajským úřadem,

b) ministerstvo, jde-li o děti nebo žadatele, kteří jsou v evidenci dětí nebo v evidenci žadatelů vedené ministerstvem.

(4) Ministerstvo a krajský úřad jsou oprávněny vyzvat žadatele a fyzické osoby uvedené v § 25 odst. 1 písm. d) k osobnímu jednání za účelem posouzení jejich předpokladů a skutečností rozhodných pro svěření dítěte. Ministerstvo a krajský úřad přitom spolupracují s obecními úřady obcí s rozšířenou působností, obcemi, zdravotnickými a školskými zařízeními i dalšími odbornými zařízeními, pověřenými osobami a s odborníky pro otázky výchovy a péče o dítě.

(5) Zaměstnanci ministerstva a zaměstnanci kraje mohou za účelem přípravy podkladů pro odborné posouzení podle odstavce 2 navštívit dítě nebo pozvat dítě k jednání, je-li to přiměřené jeho věku a schopnostem. Právnické nebo fyzické osoby, u nichž se dítě nachází, jsou povinny zaměstnanci ministerstva tuto návštěvu, účast dítěte na uvedeném jednání a posouzení dítěte umožnit.

(6) Pro zpracování vyjádření ministerstva a krajského úřadu podle § 18 platí odstavce 2 až 5 přiměřeně.

HLAVA V
PĚSTOUNSKÁ PÉČE NA PŘECHODNOU DOBU

§ 27a

(1) Krajský úřad vede pro účely zajištění pěstounské péče pro dítě na přechodnou dobu podle zvláštního právního předpisu[23b)] evidenci osob, které mohou pěstounskou péči po přechodnou dobu vykonávat. Do evidence se osoby zařazují na základě žádosti podané u obecního úřadu obce s rozšířenou působností. Obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen po doplnění žádosti o údaje a doklady uvedené v odstavci 3 neprodleně žádost postoupit krajskému úřadu.

[23b)] § 45a odst. 2 zákona o rodině.

(2) Do evidence osob, které mohou vykonávat pěstounskou péči po přechodnou dobu, se zařazují osoby, které na základě odborného posouzení mají předpoklady pro výkon takové péče o dítě, a to zejména z hlediska krátkodobosti takové péče a péče o dítě krátce po jeho narození.

(3) Evidence obsahuje

a) žadatelovy osobní údaje uvedené v § 21 odst. 5 písm. a),
b) doklady uvedené v § 21 odst. 5 písm. b) až e) a h),
c) písemný souhlas s tím, že krajský úřad je oprávněn kdykoliv
   1. zjišťovat další údaje potřebné pro zařazení do evidence osob, které mohou vykonávat pěstounskou péči po přechodnou dobu,
   2. zjišťovat, zda nedošlo ke změně skutečností uvedených v žádosti,
d) stanovisko obecního úřadu obce s rozšířenou působností k žádosti o zařazení žadatele do evidence.

(4) Odborné posouzení žadatele se provede na základě žádosti podané podle odstavce 3; pro odborné posouzení žadatele platí § 27 obdobně.

(5) Krajský úřad rozhodne o zařazení žadatele do evidence uvedené v odstavci 1 a o jeho vyřazení z této evidence nebo o tom, že žadatel do této evidence zařazen nebyl. Opis rozhodnutí uvedeného v předchozí větě zašle krajský úřad obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností. O vedení evidence o zařazení žadatele do evidence a o jeho vyřazení platí § 22 až 24c přiměřeně.

(6) Krajský úřad předá opis seznamu osob zařazených do evidence osob, které mohou po přechodnou dobu vykonávat pěstounskou péči, a to včetně údajů uvedených v odstavci 3, ministerstvu a obecním úřadům obcí s rozšířenou působností ve svém správním obvodu. Krajský úřad je povinen tento seznam bezodkladně doplňovat na základě změn, ke kterým v evidenci podle odstavce 1 došlo, a toto doplnění sdělit také ministerstvu a uvedeným obecním úřadům obcí s rozšířenou působností.

HLAVA VI
ÚSTAVNÍ VÝCHOVA A OCHRANNÁ VÝCHOVA

§ 28

Po právní moci rozhodnutí soudu o nařízení ústavní výchovy obecní úřad obce s rozšířenou působností sjedná dobu a místo přijetí dítěte do příslušného zařízení pro výkon ústavní výchovy; přitom vyzve rodiče nebo jiné fyzické osoby odpovědné za výchovu dítěte, aby dítě ve stanoveném termínu předali určenému zařízení, popřípadě s jejich souhlasem může zabezpečit umístění sám. Nepodrobí-li se rodiče nebo jiné fyzické osoby odpovědné za výchovu dítěte rozhodnutí soudu, podá obecní úřad obce s rozšířenou působností soudu návrh na výkon rozhodnutí.[24)]

§ 29
Sledování výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy

(1) Obecní úřad obce s rozšířenou působností sleduje dodržování práv dítěte ve školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy a ochranné výchovy,[26)] v ústavech sociální péče[27)] a ve zvláštních dětských zdravotnických zařízeních[28)] a v obdobných ústavech (zařízeních), umožňují-li zvláštní právní předpisy, aby byly zřízeny právnickými nebo

---

[24)] § 272 až 273a občanského soudního řádu.
[26)] § 23 a následující zákona č. 76/1978 Sb., o školských zařízeních, ve znění pozdějších předpisů.
[27)] § 73 zákona č. 100/1988 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
§ 61 a následující vyhlášky č. 182/1991 Sb., kterou se provádí zákon o sociálním zabezpečení a zákon o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.
[28)] § 38 zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu.

fyzickými osobami, (dále jen "ústavní zařízení"); sleduje zejména rozvoj duševních a tělesných schopností dětí, zda trvají důvody pro pobyt dítěte v ústavním zařízení, zjišťuje, jak se vyvíjejí vztahy mezi dětmi a jejich rodiči. Obecní úřad obce s rozšířenou působností působí k tomu, aby byli v ústavním zařízení sourozenci umístěni společně.

(2) Zaměstnanec obce s rozšířenou působností zařazený do obecního úřadu je povinen

a) nejméně jednou za 3 měsíce navštívit dítě, kterému byla nařízena ústavní výchova nebo uložena ochranná výchova,
b) nejméně jednou za 3 měsíce navštívit rodiče dítěte, kterému byla nařízena ústavní výchova nebo uložena ochranná výchova,
c) navštívit dítě uvedené v § 10a odst. 1 bezodkladně poté, kdy se o něm dozví, a dále podle potřeb dítěte,

a to na základě zvláštního oprávnění vydaného obecním úřadem obce s rozšířenou působností, v němž je uvedeno jméno, popřípadě jména a příjmení zaměstnance, titul, zaměstnavatel a vymezena činnost, kterou může tento zaměstnanec vykonávat.

(3) Zaměstnanec obce s rozšířenou působností zařazený do obecního úřadu je oprávněn hovořit s dítětem bez přítomnosti dalších osob, zejména zaměstnanců ústavního zařízení, a má právo nahlížet do dokumentace, kterou ústavní zařízení o dítěti vede.

(4) Zjistí-li zaměstnanec obce s rozšířenou působností zařazený do obecního úřadu, že ústavní zařízení porušilo povinnosti vyplývající z tohoto zákona nebo zvláštních právních předpisů, je povinen tuto skutečnost neprodleně oznámit obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností a zřizovateli tohoto ústavního zařízení, popřípadě orgánu, který je zřizovateli nadřízen, a soudu, který nařídil ústavní výchovu nebo uložil ochrannou výchovu; tím není dotčena povinnost vyplývající ze zvláštního právního předpisu.[6)]

(5) Jestliže zaměstnanec obce s rozšířenou působností zařazený do obecního úřadu oznámil porušení povinnosti ústavním zařízením, sleduje příslušný obecní úřad obce s rozšířenou působností, zda došlo k odstranění zjištěných nedostatků, a působí k přijetí potřebných opatření vedoucích k nápravě.

(6) Ústavní zařízení jsou povinna

a) zajistit zaměstnanci obce s rozšířenou působností zařazenému do obecního úřadu obce s rozšířenou působností přístup do ústavního zařízení a poskytnout mu potřebné listiny, doklady nebo zprávy vztahující se k dítěti a jeho rodičům, pokud je ústavní zařízení má k dispozici,
b) umožnit styk zaměstnance obce s rozšířenou působností zařazeného do obecního úřadu obce s rozšířenou působností s dítětem, kterému byla nařízena ústavní výchova nebo uložena ochranná výchova,
c) oznamovat neprodleně obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností děti, které přicházejí v úvahu jako vhodné k osvojení nebo ke svěření do pěstounské péče,
d) odeslat neprodleně písemné podání dítěte adresované soudu, obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, jinému státnímu orgánu nebo pověřené osobě bez kontroly jeho obsahu,
e) vyžádat si písemný souhlas obecního úřadu obce s rozšířenou působností k pobytu dítěte podle § 30,
f) informovat obecní úřad obce s rozšířenou působností o nadcházejícím propuštění dítěte z ústavního zařízení,
g) informovat obecní úřad obce s rozšířenou působností a soud, který dítěti nařídil ústavní výchovu nebo uložil ochrannou výchovu, o útěku dítěte z ústavního zařízení a o přemístění dítěte do jiného ústavního zařízení.

(7) Ústavní zařízení uvedené v odstavci 1 může navštívit také zaměstnanec kraje nebo ministerstva. Pro zaměstnance kraje nebo ministerstva platí obdobně odstavce 3 až 6 a pro povinnost mít zvláštní oprávnění k návštěvě ústavního zařízení platí obdobně odstavec 2.

Oprávnění vydává, jde-li o zaměstnance kraje, krajský úřad, a jde-li o zaměstnance ministerstva, ministerstvo.

§ 30

Pobyt dítěte mimo ústav

(1) Ředitel ústavního zařízení může jen po předchozím písemném souhlasu obecního úřadu obce s rozšířenou působností povolit dítěti, které je v ústavním zařízení umístěno na základě předběžného opatření nebo rozhodnutí soudu o nařízení ústavní výchovy nebo kterému byla na základě rozhodnutí soudu uložena ochranná výchova, pobyt u rodičů, popřípadě jiných fyzických osob, a to nejvýše v rozsahu 14 kalendářních dnů při prvním pobytu u těchto osob. Tato doba, s výjimkou případů, kdy byla na základě rozhodnutí soudu uložena ochranná výchova, může být prodloužena, jde-li o pobyt u těchto osob, na základě písemného souhlasu obecního úřadu obce s rozšířenou působností. Bylo-li dítě umístěno v takovém ústavním zařízení na základě žádosti rodičů nebo jiných zákonných zástupců, lze povolit takový pobyt u jiných fyzických osob jen po předchozím písemném souhlasu rodičů nebo jiných zákonných zástupců, pokud získání tohoto souhlasu nebrání vážná překážka.

(2) Písemný souhlas obecního úřadu obce s rozšířenou působností podle odstavce 1 musí obsahovat určení osob, u nichž bude dítě pobývat, délku pobytu dítěte mimo ústav, na kterou se souhlas vydává, a místo pobytu dítěte.

(3) Při vydávání písemného souhlasu s pobytem dítěte mimo ústav podle odstavce 1 obecní úřad obce s rozšířenou působností přihlíží zejména k rodinnému a sociálnímu prostředí, v němž bude dítě pobývat. V případě pobytu dítěte u jiných fyzických osob než rodičů, prarodičů nebo sourozenců, posuzuje se jejich bezúhonnost podle § 27 odst. 1 písm. e). Pro účely vydání souhlasu může obecní úřad obce s rozšířenou působností požádat krajský úřad o odborné posouzení fyzické osoby jiné než rodiče, u níž má dítě pobývat. Pro odborné posouzení platí § 27 přiměřeně. Za účelem doložení bezúhonnosti takové osoby si může obecní úřad obce s rozšířenou působností vyžádat podle zvláštního právního předpisu[28a)] výpis z evidence Rejstříku trestů; o skutečnosti, že si vyžádal výpis z evidence Rejstříku trestů, tuto osobu bez zbytečného odkladu vyrozumí. Žádost o vydání výpisu a výpis z evidence Rejstříku trestů se předávají v elektronické podobě, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(4) Krajský úřad je povinen odborné posouzení jiné fyzické osoby podle odstavce 3 provést.

(5) Je-li místo trvalého pobytu dítěte odlišné od místa trvalého pobytu rodičů nebo jiných fyzických osob, u nichž má dítě pobývat, může obecní úřad obce s rozšířenou působností vydat písemný souhlas podle odstavce 1 jen na základě vyjádření jiného příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností [§ 61 odst. 3 písm. c)].

HLAVA VII

PÉČE O DĚTI VYŽADUJÍCÍ ZVÝŠENOU POZORNOST

§ 31

Péče o děti uvedené v § 6 odst. 1 spočívá v poskytování pomoci při překonávání nepříznivých sociálních podmínek a výchovných vlivů, s cílem umožnit jim začlenění do společnosti, včetně začlenění pracovního.

§ 32

(1) Obecní úřad při péči o děti uvedené v § 6 odst. 1

[28a)] Zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů.

a) zaměřuje svoji pozornost na využívání volného času těchto dětí,
b) zaměřuje svoji pozornost na děti vyhledávající styky s fyzickými osobami nebo skupinami těchto osob požívajícími alkoholické nápoje nebo návykové látky nebo páchajícími trestnou činnost,
c) sleduje u dětí projevy nesnášenlivosti a násilí,
d) věnuje pozornost dětem z rodin s nízkou sociální úrovní,
e) zabraňuje pronikání nepříznivých sociálních a výchovných vlivů mezi ostatní skupiny dětí,
f) nabízí dětem programy pro využití volného času se zřetelem k zájmům dětí a jejich možnostem,
g) spolupracuje se školami, pověřenými osobami, zájmovými sdruženími a dalšími subjekty.

(2) Obecní úřad obce s rozšířenou působností při péči o děti uvedené v § 6 odst. 1

a) působí proti opakovaným poruchám v chování a jednání dětí se zvláštní pozorností věnovanou pachatelům trestné činnosti,
b) upozorňuje krajské úřady na potřebu napomáhat dětem, které ukončily školní docházku, při získávání možnosti pokračovat v další přípravě na povolání, zejména jde-li o děti propuštěné z ústavní výchovy, ochranné výchovy nebo výkonu trestu odnětí svobody,
c) spolupracuje s krajskými pobočkami Úřadu práce při zprostředkování vhodného zaměstnání pro tyto děti,
d) usměrňuje péči o tyto děti podle programů péče o problémové skupiny dětí zpracovaných státními orgány, obcemi, pověřenými osobami a dalšími právnickými a fyzickými osobami,
e) pomáhá dětem překonat problémy, které mohou vést k negativním projevům v jejich chování.

(3) Zaměstnanci obce s rozšířenou působností zařazení do obecního úřadu a zaměstnanci obce zařazení do obecního úřadu při péči o děti uvedené v § 6 odst. 1

a) jsou v osobním styku s dítětem, jeho rodiči nebo osobami odpovědnými za jeho výchovu,
b) volí prostředky působení na děti tak, aby účinně působily na děti podle druhu a povahy poruchy v chování dítěte a jeho sociálního postavení,
c) řeší problémy dítěte, je-li to účelné, v prostředí, kde se dítě zpravidla zdržuje.

§ 33

(1) Orgánem sociálně-právní ochrany příslušným podle zákona o soudnictví ve věcech mládeže29) je obecní úřad obce s rozšířenou působností.

(2) Orgánem sociálně-právní ochrany příslušným podle zákona o přestupcích[31)], je obecní úřad obce s rozšířenou působností; ústního jednání o přestupku, je-li obviněným mladistvý, je povinen se účastnit zaměstnanec obce s rozšířenou působností zařazený do tohoto obecního úřadu.

§ 34

(1) Obecní úřad obce s rozšířenou působností spolupracuje s věznicemi[32)] při řešení sociálních a výchovných problémů dětí uvedených v § 6 odst. 1.

(2) Obecní úřad obce s rozšířenou působností se na žádost vyjadřuje podle zvláštního právního předpisu[33)]

a) k formě a obsahu přípravy dítěte na budoucí povolání zabezpečovaného věznicí,
b) zda je ve prospěch dítěte, aby o něj odsouzená nebo obviněná žena ve věznici pečovala, a

---

[31)] § 74 odst. 2, § 81 odst. 1 a § 92 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb.
[32)] § 5 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně souvisejících zákonů. § 15 zákona č. 293/1993 Sb., o výkonu vazby.
[33)] § 61 odst. 6, § 67 odst. 2 a 4 a § 68 zákona č. 169/1999 Sb.

c) k prodloužení doby přerušení výkonu trestu odnětí svobody odsouzené ženě, je-li důvodem návštěva dítěte.

(3) Zaměstnanec obce s rozšířenou působností zařazený do obecního úřadu je povinen alespoň jednou za 3 měsíce navštívit dítě,

a) které je ve výkonu vazby nebo ve výkonu trestu odnětí svobody, a projednat s ním zejména možnost zaměstnání nebo přípravy na budoucí povolání nebo zaměstnání po ukončení výkonu vazby nebo trestu odnětí svobody,
b) o něž ve věznici pečuje odsouzená nebo obviněná žena.

(4) Zaměstnanec obce s rozšířenou působností zařazený do obecního úřadu obce s rozšířenou působností je při návštěvě ve věznici oprávněn nahlížet do dokumentace vztahující se k přípravě odsouzeného mladistvého na budoucí povolání, k dítěti, o něž ve věznici pečuje odsouzená nebo obviněná žena, a k péči této ženy o dítě.

(5) Věznice32) jsou povinny zajistit zaměstnanci obce s rozšířenou působností zařazenému do obecního úřadu přístup do věznice, umožnit nahlížení do dokumentace podle odstavce 4 a umožnit styk tohoto zaměstnance s dítětem, které je ve výkonu vazby nebo ve výkonu trestu odnětí svobody, a s dítětem, o něž ve věznici pečuje žena odsouzená k trestu odnětí svobody nebo žena ve výkonu vazby. Pro návštěvu zaměstnance obce s rozšířenou působností zařazeného do obecního úřadu vydá tento orgán zaměstnanci zvláštní oprávnění, v němž je uvedeno jméno, popřípadě jména a příjmení zaměstnance, titul a zaměstnavatel a vymezena činnost, kterou může tento zaměstnanec vykonávat.

HLAVA VIII
SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ OCHRANA VE VZTAHU K CIZINĚ
§ 35

(1) Úřad zajišťuje sociálně-právní ochranu ve vztahu k cizině, jde-li o

a) děti uvedené v § 2 odst. 2,
b) děti, které jsou občany České republiky a nemají na jejím území trvalý pobyt,
c) děti, které nejsou občany České republiky a nemají na jejím území povolen trvalý pobyt nebo nejsou hlášeny k pobytu na území České republiky po dobu nejméně 90 dnů podle zvláštního právního předpisu[1a)] upravujícího pobyt cizinců na území České republiky ani se na jejím území nezdržují, jestliže jejich rodiče nebo jiné fyzické osoby mající vůči těmto dětem vyživovací povinnost se zdržují v České republice.

(2) Při zajišťování sociálně-právní ochrany ve vztahu k cizině Úřad

a) vykonává funkci přijímacího a odesílajícího orgánu a funkci ústředního orgánu při provádění mezinárodních smluv a pro účely prohlášení o vzájemnosti podle zvláštního právního předpisu[33a)] a plní další povinnosti vyplývající pro Českou republiku z mezinárodních smluv týkajících se sociálně-právní ochrany dítěte[34)],
b) vykonává funkci opatrovníka dítěte,
c) vyžaduje od příslušných orgánů a dalších právnických a fyzických osob na žádost rodičů žijících v České republice nebo orgánů sociálně-právní ochrany zprávy o poměrech dětí, které jsou občany České republiky a nemají na jejím území trvalý pobyt,
d) zprostředkuje zaslání osobních dokladů a jiných listin do ciziny a opatřuje doklady a jiné listiny z ciziny,

---

[33a)] § 54 zákona č. 97/1963 Sb., o mezinárodním právu soukromém a procesním, ve znění pozdějších předpisů.

[34)] Například vyhláška č. 33/1959 Sb., o Úmluvě o vymáhání výživného v cizině, vyhláška č. 14/1974 Sb., o Úmluvě o uznání a vykonatelnosti rozhodnutí o vyživovací povinnosti k dětem, vyhláška č. 132/1976 Sb., o Úmluvě o uznávání a výkonu rozhodnutí o vyživovací povinnosti, sdělení č. 34/1998 Sb., Úmluva o občanskoprávních aspektech mezinárodních únosů dětí.

e) spolupracuje se státními orgány nebo jinými organizacemi cizího státu obdobnými Úřadu, pokud jsou řádně pověřeny ve svém státě k činnostem sociálně-právní ochrany, a je-li to účelné, také s dalšími orgány, zařízeními a právnickými osobami,
f) pomáhá pátrat po rodičích dítěte, pokud rodiče nebo jeden z nich žijí v cizině, zjišťovat majetkové a výdělkové poměry pro stanovení výživného, zprostředkovává podávání návrhů směřujících k zabezpečení plnění vyživovací povinnosti, a to zejména návrhů na úpravu vyživovací povinnosti, výchovy a určení otcovství,
g) pro účely osvojení v cizině a pro účely osvojení dítěte z ciziny zjišťuje, v jakém sociálním prostředí a v jakých rodinných poměrech dítě žije,
h) plní úkoly vyplývající ze zprostředkování osvojení a jedná s příslušnými orgány, fyzickými a právnickými osobami, vyžaduje-li to plnění úkolů vyplývajících pro Úřad z tohoto zákona,
i) dává souhlas k osvojení dítěte do ciziny,
j) pomáhá pátrat po rodinných příslušnících dítěte, které podalo žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterému byl udělen azyl nebo doplňková ochrana podle zvláštního právního předpisu a na území České republiky se nachází bez doprovodu osoby starší 18 let, která za dítě zodpovídá podle právního řádu platného na území státu, jehož občanství dítě má, nebo v případě, že je dítě osobou bez státního občanství, ve státě svého posledního bydliště.[34a)]
k) spolupracuje ve věcech rodičovské zodpovědnosti podle přímo použitelného předpisu Evropských společenství.[34c)]

(3) K předání nebo předávání osobních údajů Úřadem do jiných států se nevyžaduje povolení Úřadu pro ochranu osobních údajů podle zvláštního právního předpisu.[34b)]

§ 35a

Obecní úřad obce s rozšířenou působností vydává zákonnému zástupci dítěte pro účely uplatňování nároků dítěte na výživné vůči povinné osobě žijící v cizině potvrzení o tom, že dítě je naživu a nachází se v péči zákonného zástupce; potvrzení vydává obecní úřad obce s rozšířenou působností na žádost zákonného zástupce.

§ 36

Zajišťování návratu dětí nacházejících se v cizině bez doprovodu

(1) Zastupitelský úřad České republiky je povinen oznámit
a) obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, nebo
b) ministerstvu, není-li místo trvalého pobytu tohoto dítěte na území České republiky známo,

že se na území cizího státu nachází dítě uvedené v § 2 odst. 2 bez doprovodu rodičů nebo jiné osoby odpovědné za dítě, a zajistit návrat dítěte na území České republiky; současně sdělí, kdy, v jakém místě a kým bude dítě dopraveno na území České republiky.

(2) Obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen učinit opatření potřebná pro převzetí dítěte a současně sdělit zastupitelskému úřadu, kým bude dítě na území České republiky při návratu převzato; může též dohodnout, že dítě bude převzato v cizině.

[34a)] Článek 19 odst. 3 směrnice Rady 2003/9/ES ze dne 27. ledna 2003, kterou se stanoví minimální normy pro přijímání žadatelů o azyl.

[34c)] Čl. 53 až 58 nařízení Rady č. 2201/2003 o soudní příslušnosti, uznávání a výkonu rozhodnutí ve věcech manželských a věcech rodičovské zodpovědnosti.

[34b)] § 27 zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 177/2001 Sb.

(3) Převzít dítě při jeho návratu je povinen

a) rodič dítěte nebo jiná fyzická osoba odpovědná za výchovu dítěte; jestliže nejsou schopni nebo ochotni dítě převzít, převezme je obecní úřad obce s rozšířenou působností
b) zařízení příslušné podle zvláštního právního předpisu k přijetí dítěte na útěku,[35] jde-li o dítě, kterému byla nařízena ústavní výchova nebo uložena ochranná výchova.

(4) Náklady související s převzetím dítěte na území České republiky hradí

a) rodič nebo jiná fyzická osoba odpovědná za výchovu dítěte, která je povinna dítě převzít,
b) ústavní zařízení uvedené v odstavci 3 písm. b), nebo
c) obecní úřad obce s rozšířenou působností v případě, že náklady nebyly rodičem, jinou osobou odpovědnou za výchovu dítěte nebo ústavním zařízením uhrazeny. V těchto případech může obecní úřad obce s rozšířenou působností požadovat úhradu těchto nákladů po uvedených osobách nebo zařízení.

(5) Jde-li o případ uvedený v odstavci 1 písm. b), určí ministerstvo, který obecní úřad obce s rozšířenou působností učiní opatření podle odstavců 2 až 4.

HLAVA IX
SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ OCHRANA VE ZVLÁŠTNÍCH PŘÍPADECH

§ 37

(1) Obecní úřad je povinen učinit opatření k ochraně života a zdraví a zajistit uspokojování základních potřeb v nejnutnějším rozsahu včetně zdravotní péče[36] dítěti uvedenému v § 2 odst. 3, ocitlo-li se takové dítě bez jakékoliv péče nebo jsou-li jeho život nebo příznivý vývoj vážně ohroženy nebo narušeny.

(2) O opatřeních uvedených v odstavci 1 uvědomí obecní úřad neprodleně obecní úřad obce s rozšířenou působností, který je povinen učinit další nezbytná opatření směřující k ochraně dítěte, a uvědomit, je-li to možné, o této skutečnosti neprodleně zastupitelský úřad státu, jehož je dítě občanem; současně je povinen projednat s ním způsob spojení dítěte s rodiči nebo jinými osobami za dítě odpovědnými. O skutečnostech uvedených ve větě první obecní úřad obce s rozšířenou působností informuje Úřad.

(3) Nezbytnými opatřeními, která obecní úřad obce s rozšířenou působností učiní, jsou zejména

a) podání návrhu na nařízení předběžného opatření,[13]
b) podání návrhu na ustanovení poručníka nebo opatrovníka dítěte,
c) podání návrhu na ústavní výchovu dítěte,[37]
d) zprostředkování umístění dítěte v azylovém zařízení.

HLAVA X
KOMISE PRO SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ OCHRANU DĚTÍ A PORADNÍ SBORY

§ 38

(1) Starosta obce s rozšířenou působností zřizuje jako zvláštní orgán obce[38] komisi pro sociálně-právní ochranu dětí (dále jen "komise").

(2) Komise

a) rozhoduje o vydání pověření k výkonu sociálně-právní ochrany (§ 48 a 49), pokud právnická nebo fyzická osoba žádá pouze o pověření ke zřízení zařízení uvedeného v § 39 písm. d), a o odnětí tohoto pověření (§ 50),

---

[35] § 12 odst. 5 vyhlášky č. 64/1981 Sb., o školských zařízeních pro výkon ústavní výchovy a ochranné výchovy.
[36] § 30 zákona č. 20/1966 Sb., ve znění zákona č. 548/1991 Sb.
[37] § 46 zákona o rodině.
[38] § 106 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

b) navrhuje a posuzuje předložené sociálně preventivní programy na ochranu týraných, zneužívaných a zanedbávaných dětí a zajišťuje projednání jednotlivých případů týraných, zneužívaných a zanedbávaných dětí v komisi, za účelem navržení opatření k účinné pomoci dítěti a rodině,
c) doporučuje provést opatření, která by měla být uskutečněna v oblasti ochrany dětí před sociálně patologickými jevy, a připravuje programy péče o problémové skupiny dětí,
d) na žádost tajemníka obecního úřadu posuzuje jednotlivé případy provádění sociálně-právní ochrany a vydává k nim stanoviska,".
e) koordinuje výkon sociálně-právní ochrany na území správního obvodu obce s rozšířenou působností.

(3) Starosta obce s rozšířenou působností jmenuje a odvolává předsedu komise, jeho zástupce a ostatní členy komise z členů obecních zastupitelstev a fyzických osob, které spolupůsobí při sociálně-právní ochraně, zejména pedagogických pracovníků, psychologů, zdravotnických pracovníků, zástupců pověřených osob (§ 48), občanských sdružení, církví a jiných právnických nebo fyzických osob. U předsedy komise se nevyžaduje prokazování zvláštní odborné způsobilosti v oblasti sociálně-právní ochrany dětí. Tajemníkem komise je zaměstnanec obce s rozšířenou působností zařazený do obecního úřadu na úseku sociálně-právní ochrany.

(4) Komise je schopna jednat a usnášet se, je-li přítomen předseda komise nebo jeho zástupce a nejméně další dva členové komise. Komise se usnáší většinou hlasů členů přítomných na jednání komise. Při rovnosti hlasů rozhoduje hlas předsedy komise, a není-li přítomen předseda, rozhoduje hlas jeho zástupce.

(5) K jednání komise je možno podle potřeby přizvat

a) dítě, je-li to přiměřené jeho věku a schopnostem, spolu s rodiči nebo jinými fyzickými osobami odpovědnými za jeho výchovu;
b) rodiče dítěte nebo jiné fyzické osoby odpovědné za výchovu dítěte;
c) zástupce
   1. školy, kterou dítě navštěvuje, školského, zdravotnického nebo ústavního zařízení nebo jiného zařízení,
   2. zaměstnavatele dítěte nebo právnické osoby, u které se dítě připravuje na budoucí povolání,
   3. pověřených osob,
   4. občanských sdružení, církví a dalších právnických osob;
d) fyzické osoby, pokud jsou
   1. zřizovateli škol nebo jiných zařízení uvedených v písmenu c) bodu 1,
   2. zaměstnavateli dětí nebo se u nich dítě připravuje na budoucí povolání,
   3. pověřenými osobami;
e) soudce;
f) státní zástupce;
g) jiné fyzické osoby;

je-li to účelné k objasnění rozhodujících skutečností.

(6) Osoby uvedené v odstavci 5 písm. c) až g) se přizvou k jednání vždy, jestliže daly k tomuto jednání podnět.

(7) Účast členů komise a osob uvedených v odstavci 5 na jednání komise je jiným úkonem v obecném zájmu,[39)] při němž náleží členům komise a osobám uvedeným v odstavci 5 písm. c) až g) náhrada mzdy (platu). Členům komise a osobám uvedeným v odstavci 5, kteří nejsou v pracovním poměru ani v poměru obdobném pracovnímu poměru, jsou však výdělečně činní, přísluší náhrada ušlého výdělku za dobu výkonu funkce člena komise v jimi

[39)] § 124 zákona č. 65/1965 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.

prokázané výši, nejvýše však 80 Kč za hodinu nebo 680 Kč za jeden den. Členům komise a osobám uvedeným v odstavci 5 náleží náhrada jízdních výdajů v prokázané výši; způsob dopravy určí předseda komise. Náhradu jízdních výdajů a náhradu ušlého výdělku vyplácí obecní úřad obce s rozšířenou působností.

§ 38a

(1) Hejtman kraje zřizuje pro účely zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče jako zvláštní orgán kraje[39a)] poradní sbor. Poradní sbor doporučuje pro určité dítě vedené v evidenci krajského úřadu podle § 22 odst. 2 vhodné žadatele vedené krajským úřadem nebo ministerstvem v evidenci žadatelů.

(2) Hejtman kraje jmenuje a odvolává předsedu poradního sboru, jeho zástupce a ostatní členy poradního sboru. Tajemníkem poradního sboru je zaměstnanec kraje zařazený do krajského úřadu, který vykonává činnost na úseku sociálně-právní ochrany. Tajemník je členem poradního sboru. U předsedy poradního sboru se nevyžaduje prokazování zvláštní odborné způsobilosti v oblasti sociálně-právní ochrany.

(3) Poradní sbor tvoří odborníci působící v oblasti sociálně-právní ochrany. Zejména jde o odborníky z oboru pediatrie, psychologie, pedagogiky, zástupce školských, zdravotnických nebo sociálních zařízení pro výkon ústavní výchovy, zaměstnance krajského úřadu a obecního úřadu obcí s rozšířenou působností zařazené na úseku sociálně-právní ochrany. Poradní sbor má nejméně 5 členů. Pro jednání poradního sboru a způsob usnášení platí § 38 odst. 4 a 5 obdobně.

(4) Poradní sbor se schází neprodleně poté, co krajský úřad zjistí vhodného žadatele pro určité dítě.

(5) Pro účast členů na jednání poradního sboru a stanovení náhrad platí § 38 odst. 7 obdobně s tím, že náhradu jízdních výdajů a náhradu ušlého výdělku vyplácí krajský úřad.

§ 38b

(1) Ministr práce a sociálních věcí zřizuje pro účely zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče poradní sbor. Poradní sbor doporučuje pro určité dítě vedené v evidenci ministerstva podle § 23 vhodné žadatele vedené v evidenci žadatelů podle § 23. Poradní sbor má nejméně 5 členů a je usnášení schopný, jestliže je přítomna nadpoloviční většina členů.

(2) Ministr práce a sociálních věcí jmenuje a odvolává předsedu poradního sboru, jeho zástupce a ostatní členy poradního sboru. Tajemníkem poradního sboru je zaměstnanec ministerstva, který vykonává činnost v oblasti sociálně-právní ochrany. Tajemník je členem poradního sboru.

(3) Pro složení poradního sboru, jeho jednání a způsob usnášení platí § 38a odst. 3 obdobně. Pro účast členů na jednání poradního sboru platí § 38 odst. 5 obdobně a pro stanovení náhrad platí § 38 odst. 7 obdobně s tím, že náhradu jízdních výdajů a náhradu ušlého výdělku vyplácí ministerstvo.

ČÁST ČTVRTÁ
ZAŘÍZENÍ SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ OCHRANY

§ 39

Zřizování zařízení sociálně-právní ochrany

(1) Obce a kraje mohou zřizovat

a) zařízení odborného poradenství pro péči o děti,
b) zařízení sociálně výchovné činnosti,
c) zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc,

[39a)] § 65 zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), ve znění pozdějších předpisů.

d) výchovně rekreační tábory pro děti,
e) zařízení pro výkon pěstounské péče.

(2) Na zařízení sociálně-právní ochrany uvedené v odstavci 1 zřízené kraji nebo obcemi se přiměřeně vztahují ustanovení § 49 odst. 2 písm. b) až f) a odst. 6 a 7.

(3) Obec je povinna ohlásit krajskému úřadu zřízení nebo zrušení zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, a to do 15 dnů od jeho zřízení nebo zrušení. Krajský úřad je povinen sdělit ministerstvu do 15 dnů zřízení, popřípadě zrušení zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc krajem, a jde-li o zřízení nebo zrušení takového zařízení obcí, je povinen splnit tuto povinnost do 15 dnů ode dne, kdy mu obec tuto skutečnost oznámila.

§ 40

Zařízení odborného poradenství pro péči o děti

(1) Zařízení odborného poradenství pro péči o děti poskytuje zejména doporučení zaměřená na řešení vzájemných vztahů rodičů a jejich dětí a na péči rodičů o děti zdravotně postižené. V rámci odborného poradenství se poskytují nebo zprostředkovávají rodičům nebo jiným osobám odpovědným za výchovu dětí rady ve věcech výchovy a výživy dětí a v dalších otázkách týkajících se jejich rodinných, sociálních a mezigeneračních problémů vyplývajících z péče o děti.

(2) Zařízení odborného poradenství pro péči o děti mohou poskytovat nebo zprostředkovávat také poradenství pro fyzické osoby vhodné stát se osvojiteli nebo pěstouny.

§ 41

Zařízení sociálně výchovné činnosti

Zařízení sociálně výchovné činnosti jsou určena zejména dětem uvedeným v § 6 odst. 1; těmto dětem nabízí programy rozvíjení sociálních dovedností, výchovných činností a využití volného času.

§ 42

(1) Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc poskytují ochranu a pomoc dítěti, které se ocitlo bez jakékoliv péče nebo jsou-li jeho život nebo příznivý vývoj vážně ohroženy anebo ocitlo-li se dítě bez péče přiměřené jeho věku (§ 15), jde-li o dítě tělesně nebo duševně týrané nebo zneužívané anebo o dítě, které se ocitlo v prostředí nebo situaci, kdy jsou závažným způsobem ohrožena jeho základní práva. Ochrana a pomoc takovému dítěti spočívá v uspokojování základních životních potřeb, včetně ubytování, v zajištění zdravotní péče zdravotnickým zařízením a v psychologické a jiné obdobné nutné péči.

(2) Dítě se umisťuje v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc
a) na základě rozhodnutí soudu,
b) na základě žádosti obecního úřadu obce s rozšířenou působností,
c) na základě žádosti zákonného zástupce dítěte, nebo
d) požádá-li o to dítě.

(3) Jde-li o dítě, které se umisťuje do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na základě skutečnosti uvedené v odstavci 2 písm. b) a d), je obecní úřad obce s rozšířenou působností povinen neprodleně podat návrh soudu na nařízení předběžného opatření, pokud nelze do doby, do níž musí o předběžném opatření rozhodnout soud[39b)], zajistit souhlas rodiče nebo jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte s pobytem dítěte v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc.

(4) Je-li dítě umístěno v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na základě rozhodnutí soudu,

[39b)] § 75 odst. 4 občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů.

a) je zaměstnanec obce s rozšířenou působností zařazený do obecního úřadu povinen navštívit dítě podle potřeby, nejméně však jednou za 3 měsíce,
b) může být povolen pobyt dítěte mimo toto zařízení u rodičů nebo jiných fyzických osob jen po předchozím písemném souhlasu obecního úřadu obce s rozšířenou působností,
c) platí pro plnění povinností zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc § 29 obdobně.

(5) Dítě může být umístěno v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na základě žádosti zákonného zástupce dítěte, jen jestliže byla mezi uvedeným zařízením a zákonným zástupcem dítěte uzavřena písemná dohoda, která obsahuje
a) název zařízení, jeho adresu a adresu sídla jeho zřizovatele,
b) jméno a příjmení dítěte, datum jeho narození, adresu místa trvalého pobytu dítěte, případně též jeho obvyklého bydliště,
c) jméno a příjmení, datum narození, adresu místa trvalého pobytu, případně též obvyklého bydliště zákonných zástupců dítěte,
d) údaje o zdravotním stavu dítěte a způsob zajištění lékařské péče zdravotnickým zařízením,
e) důvody pro umístění dítěte v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc,
f) datum a čas dohodnutého přijetí dítěte do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc,
g) souhlas zákonného zástupce s tím, že při pobytu v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc budou se na pobyt dítěte vztahovat pravidla stanovená ve vnitřním řádu tohoto zařízení,
h) podmínky a způsob osobního, telefonického a písemného styku dítěte s dalšími osobami a vymezení okruhu těchto osob,
i) způsob a výše úhrady příspěvku za pobyt dítěte v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc s tím, že výše příspěvku může být sjednána nejvýše v částce uvedené v § 42c odst. 1 podle věku dítěte,
j) podpis dohody zástupcem zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc a zákonným zástupcem dítěte.

(6) Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc je povinno poskytovat služby a zajistit jeho provoz nepřetržitě.

(7) V zařízení se poskytuje ochrana a pomoc dítěti v případech uvedených též v § 37 odst. 1, a to po dobu, než rozhodne soud o návrhu obecního úřadu obce s rozšířenou působností na nařízení předběžného opatření[13)].

(8) Zřizovatel zařízení je povinen vést evidenci dětí, které byly přijaty do zařízení, v níž musí být uvedeny
a) datum přijetí dítěte do zařízení,
b) jméno a příjmení dítěte, pokud je známo,
c) datum narození dítěte, pokud je známo; není-li známo datum narození dítěte, uvede se přibližný věk dítěte,
d) záznam o splnění povinnosti stanovené v § 10 odst. 4 větě druhé,
e) datum a čas propuštění dítěte ze zařízení.

(9) Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc je při přijetí dítěte do tohoto zařízení povinno tuto skutečnost neprodleně ohlásit zřizovateli a příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany.

§ 42a

(1) Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc
a) zabezpečuje plné přímé zaopatření dítěte v zařízení spočívající v poskytování ubytování, stravování a ošacení,
b) poskytuje výchovnou péči,

c) zajišťuje poskytnutí zdravotní péče zdravotnickým zařízením, včetně primární zdravotní péče[39c)],
d) poskytuje poradenství dítěti, jeho rodičům nebo osobám odpovědným za výchovu dítěte,
e) zajišťuje pomoc při přípravě dětí na školní vyučování a doprovod dětí do školy,
f) vytváří podmínky pro zájmovou činnost dětí,
g) je povinno poskytovat dítěti odbornou péči prostřednictvím sociálního pracovníka a psychologa,
h) je povinno vydat vnitřní řád zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, který vychází z vymezení činnosti zařízení tímto zákonem.

(2) Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc vede o dětech v tomto zařízení

a) evidenci, která obsahuje
   1. jméno a příjmení dítěte, pokud je známo,
   2. datum narození dítěte, pokud je známo; není-li známo datum narození dítěte, uvede se přibližný věk dítěte,
   3. adresu místa trvalého pobytu; není-li známa adresa místa trvalého pobytu, uvede se jiný údaj o místě pobytu dítěte před přijetím do zařízení,
   4. datum a čas přijetí dítěte do zařízení a datum jeho ukončení,
   5. důvod přijetí dítěte do zařízení,
b) spisovou dokumentaci, která obsahuje
   1. údaje uvedené v evidenci v písmenu a) bodech 1 až 5,
   2. kopie rozhodnutí soudu o umístění dítěte v zařízení, žádost obecního úřadu obce s rozšířenou působností o umístění dítěte v zařízení, doklad o přijetí dítěte a písemnou dohodu podle § 42 odst. 5,
   3. záznamy o spolupráci zařízení s orgány sociálně-právní ochrany, s dalšími orgány, právnickými i fyzickými osobami,
   4. záznamy o pomoci a léčbě poskytnuté dítěti, o přijatých opatřeních ve vztahu k dítěti, o poskytnuté lékařské péči a jejich důvodech,
   5. kopie hlášení obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností o tom, že dítě pobývá v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc,
   6. další údaje potřebné pro poskytování sociálně-právní ochrany.

(3) Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc může vykonávat činnost jen v objektu nebo prostorách, které umožňují zajištění přijetí dítěte, ubytování a přípravu dětí na školní vyučování, stravování, zájmovou a další činnost ve volném čase.

Příspěvek na úhradu pobytu a péče

§ 42b

(1) Povinnost hradit příspěvek na úhradu pobytu a péče poskytované v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc (dále jen "příspěvek") podle § 42c až 42f, bylo-li dítě umístěno do tohoto zařízení na základě rozhodnutí soudu nebo žádosti obecního úřadu obce s rozšířenou působností, mají

a) rodiče dítěte nebo rodič, kterému bylo dítě rozhodnutím soudu svěřeno do výchovy, popřípadě jiná osoba povinná výživou dítěte,
b) nezletilý rodič umístěný společně s dítětem v takovém zařízení,
c) příjemce sirotčího důchodu oboustranně osiřelého dítěte.

(2) Rodiče se na hrazení příspěvku podílejí rovným dílem.

(3) O příspěvku podle odstavce 1 rozhoduje ředitel zařízení. O odvolání proti rozhodnutí o příspěvku podle odstavce 1 rozhoduje krajský úřad.

[39c)] § 20 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů.

§ 42c

(1) Výše příspěvku činí za kalendářní měsíc, není-li dále stanoveno jinak, 0,8násobek částky životního minima osoby, která je posuzována jako druhá nebo další v pořadí, stanovené pro toto dítě.[39f)]

(2) Věk dítěte rozhodný podle zákona o životním a existenčním minimu[39f)] pro stanovení částek podle odstavce 1 je věk, kterého dítě dosáhne v kalendářním měsíci, za který dávka náleží.

(3) Pokud se zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc vyplácí přídavek na dítě podle zvláštního právního předpisu[39d)], snižuje se o jeho výši příspěvek podle odstavce 1.

(4) Výše příspěvku nezletilých matek umístěných společně s dítětem v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc činí za kalendářní měsíc 10 % z výše rodičovského příspěvku poskytovaného podle zvláštního právního předpisu[39e)].

(5) Za období kratší než kalendářní měsíc se výše příspěvku stanoví podle počtu dnů. Denní úhrada nákladů činí jednu třicetinu výše příspěvku za kalendářní měsíc.

(6) Příspěvek se zaokrouhluje na celé koruny směrem nahoru.

§ 42d

(1) Příspěvek se na žádost osob uvedených v § 42b odst. 1 nebo z podnětu zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc sníží nebo nevyžaduje, jestliže po zaplacení příspěvku by jejich příjem nebo příjem jejich rodiny poklesl pod částku životního minima stanovenou zvláštním právním předpisem[39f)]. Příspěvek se rovněž nevyžaduje, jestliže osoba uvedená v § 42b odst. 1 nebo osoba s ní společně posuzovaná je příjemcem dávky pomoci v hmotné nouzi podle zvláštního právního předpisu.[39g)] Příspěvek se nevyžaduje ani v případě, kdy by po snížení podle věty první byl nižší než 100 Kč.

(2) Osoby uvedené v § 42b odst. 1 jsou povinny doložit výši svých příjmů nebo příjmů jejich rodiny pro snížení nebo nevyžadování příspěvku podle odstavce 1 a vždy po uplynutí 6 měsíců od posledního doložení příjmů prokazovat, že splňují podmínky pro snížení nebo nevyžadování příspěvku. Dále jsou tyto osoby povinny bezodkladně oznamovat změny v příjmech, které by mohly mít vliv na výši příspěvku stanovenou podle odstavce 1. V případě nesplnění těchto povinností se příspěvek zvýší na částku stanovenou podle § 42c odst. 1, a to od doby, kdy marně uplynula lhůta pro prokázání splnění podmínek, nebo i zpětně od doby, kdy došlo ke změně v příjmech.

(3) Příjmy podle odstavců 1 a 2 a osobami společně posuzovanými podle odstavce 1 se rozumí příjmy a osoby uvedené v zákoně o životním a existenčním minimu[39f).]

§ 42e

Výše příspěvku ze sirotčího důchodu[39h)] oboustranně osiřelého dítěte činí za kalendářní měsíc částku stanovenou v § 42c odst. 1 podle věku dítěte.

§ 42f

(1) Příspěvek za kalendářní měsíc se hradí nejpozději do patnáctého dne následujícího kalendářního měsíce. Příspěvek náleží zařízení od prvního dne pobytu dítěte v zařízení, pokud bylo dítě k pobytu přijato v době do 15.00 hodin.

[39f)] Zákon č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu.
[39d)] § 18 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů.
[39e)] § 32 zákona č. 117/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
[39g)] Zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi.
[39h)] § 52 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění.

(2) Pobývá-li dítě mimo zařízení po dobu alespoň 2 dnů po sobě jdoucích, snižuje se měsíční částka úhrady za každý takový den o jednu třicetinu; denní úhrada se nesnižuje, odejde-li dítě ze zařízení v době po patnácté hodině nebo vrátí-li se do zařízení před patnáctou hodinou.

(3) Zařízení provede vyúčtování přeplatků a nedoplatků do patnáctého dne kalendářního měsíce následujícího po ukončení pobytu dítěte v zařízení. Výsledky vyúčtování písemně oznámí osobě, která příspěvek hradí. Během pobytu dítěte tak učiní po skončení kalendářního roku.

Státní příspěvek pro zřizovatele zařízení
pro děti vyžadující okamžitou pomoc

§ 42g

(1) Zřizovatel zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc má nárok na státní příspěvek za pobyt a péči poskytovanou nezletilému dítěti v tomto zařízení na základě rozhodnutí soudu nebo na základě žádosti obecního úřadu obce s rozšířenou působností. Nárok na státní příspěvek za pobyt a péči poskytovanou nezletilému dítěti vzniká také v případě, že obecní úřad obce s rozšířenou působností považuje umístění nezaopatřeného dítěte v zařízení za důvodné. Vyjádření o důvodnosti umístění s uvedením počátečního data důvodného pobytu zašle obecní úřad obce s rozšířenou působností zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc do osmi dnů ode dne doručení ohlášení o přijetí dítěte podle § 42 odst. 9. Shledá-li obecní úřad obce s rozšířenou působností, že další pobyt dítěte v zařízení již není důvodný, vyrozumí o tom zařízení a jeho zřizovatele. Dnem vystavení tohoto vyrozumění nárok na státní příspěvek zaniká.

(2) Zřizovatel zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc je povinen využít státní příspěvek pouze pro zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc.

(3) Státní příspěvek náleží za každé dítě ve výši

a) částky životního minima osoby, která je druhá nebo další v pořadí podle zákona o životním a existenčním minimu[39f)], stanovené pro toto dítě vynásobené koeficientem 10,80, trval-li pobyt dítěte v tomto zařízení po celý kalendářní měsíc,
b) jedné třicetiny částky uvedené v písmenu a) za každý kalendářní den, pokud pobyt dítěte v tomto zařízení trval jen po část kalendářního měsíce; v této výši náleží státní příspěvek, i když pobyt dítěte v uvedeném zařízení trval jen po část kalendářního dne.

(4) Jestliže splňuje dítě po část kalendářního měsíce podmínky pro stanovení státního příspěvku v nižší výměře a po část kalendářního měsíce ve zvýšené výměře, stanoví se výše státního příspěvku ve vyšší výměře.

(5) Dojde-li ke změně částky životního minima osoby, která je druhá nebo další v pořadí podle zákona o životním a existenčním minimu[39f)], upraví se výše státního příspěvku ode dne, od něhož k takové změně došlo.

§ 42h

(1) Státní příspěvek se vyplácí měsíčně v české měně, a to po uplynutí kalendářního měsíce, za který náleží, nejpozději do konce kalendářního měsíce následujícího po tomto měsíci.

(2) Výše státního příspěvku se zaokrouhluje na celé koruny nahoru.

(3) Státní příspěvek vyplácí krajský úřad.

(4) Státní příspěvek se poukazuje na účet zřizovatele zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, který o státní příspěvek požádal.

§ 42i

(1) Nárok na státní příspěvek vzniká dnem splnění podmínek stanovených tímto zákonem.

(2) Nárok na výplatu státního příspěvku vzniká dnem podání žádosti o přiznání příspěvku u příslušného krajského úřadu.

§ 42j

(1) Nebylo-li požádáno o státní příspěvek nebo jeho část, zaniká nárok na státní příspěvek nebo jeho část za kalendářní měsíc uplynutím 1 roku od prvního dne kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, za který státní příspěvek náležel.

(2) Byl-li státní příspěvek neprávem

a) přiznán v nižší částce, než v jaké náležel,
b) vyplácen nebo vyplacen v nižší částce, než v jaké náležel,
c) přiznán od pozdějšího data než náležel, nebo
d) odepřen,

přizná se nebo zvýší ode dne, od něhož státní příspěvek nebo jeho část náleží, nejvýše však 3 roky nazpět ode dne, kdy to krajský úřad rozhodující o státním příspěvku zjistil, nebo ode dne, kdy o zvýšení státního příspěvku nebo jeho přiznání zřizovatel zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc požádal.

(3) Státní příspěvek neprávem

a) přiznaný,
b) vyplacený, nebo
c) vyplácený nebo vyplacený ve vyšší částce, než v jaké náleží,

se odejme, nebo se jeho výplata zastaví nebo sníží, a to dnem následujícím po dni, jímž uplynulo období, za které už byl vyplacen. Ustanovení § 42k odst. 3 zůstává nedotčeno.

(4) Lhůty podle odstavců 1 až 3 neplynou po dobu řízení o státním příspěvku.

§ 42k

(1) Zřizovatel zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc je povinen písemně ohlásit krajskému úřadu, který státní příspěvek přiznal, do 8 dnů změny ve skutečnostech rozhodných pro trvání nároku na státní příspěvek, jeho výši nebo výplatu, nejde-li o skutečnosti uvedené v § 42n.

(2) Je-li zřizovatel zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc vyzván krajským úřadem, který o státním příspěvku rozhoduje, aby osvědčil skutečnosti rozhodné pro nárok na státní příspěvek, jeho výši nebo výplatu, je povinen této výzvě vyhovět, a to ve lhůtě do 8 dnů, pokud krajský úřad nestanoví lhůtu delší.

(3) Zřizovatel zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, který nesplnil některou z uložených povinností nebo přijal státní příspěvek nebo jeho část, ačkoliv musel z okolností předpokládat, že byl vyplacen neprávem nebo ve vyšší částce, než náležel, nebo jinak způsobil, že byl státní příspěvek vyplacen neprávem nebo v nesprávné výši, je povinen neprávem přijaté částky vrátit.

(4) Nárok na vrácení státního příspěvku poskytnutého neprávem nebo v nesprávné výši zaniká uplynutím 3 let ode dne, kdy byl státní příspěvek vyplacen.

(5) O povinnosti vrátit státní příspěvek nebo jeho část podle odstavce 3 rozhodne krajský úřad, který státní příspěvek vyplatil. Částky neprávem vyplacené mohou být sraženy také z později přiznaného státního příspěvku náležejícího zřizovateli zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, který má povinnost podle odstavce 3 částky státního příspěvku neprávem přiznaného vrátit.

§ 42l

(1) O státním příspěvku rozhoduje krajský úřad.

(2) Řízení o přiznání státního příspěvku se zahajuje na základě písemné žádosti podané zřizovatelem zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc na tiskopisu předepsaném ministerstvem.

(3) Žádost o státní příspěvek musí obsahovat

a) název zřizovatele zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, jeho adresu a osoby (dále jen „identifikační číslo“), je-li zřizovatelem zařízení obec nebo kraj,
b) název zřizovatele zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, jeho adresu, identifikační číslo, datum právní moci rozhodnutí o pověření k výkonu sociálně-právní ochrany s uvedením orgánu, který rozhodnutí vydal, je-li zřizovatelem zařízení pověřená osoba,
c) název a adresu zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, v němž jsou umístěny děti, jejichž pobyt a péče o ně zakládá nárok na státní příspěvek,
d) číslo účtu nebo účtů, na které se státní příspěvek vyplácí,
e) seznam dětí v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, které zakládají zřizovateli nárok na státní příspěvek; seznam musí obsahovat jméno a příjmení dítěte, jeho rodné číslo nebo datum jeho narození, nebylo-li mu rodné číslo přiděleno, místo trvalého pobytu, datum přijetí a datum ukončení pobytu v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, byl-li pobyt ukončen, jméno, příjmení a adresu zákonného zástupce dítěte nebo jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte,
f) doklad prokazující, že dítě je v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc umístěno na základě rozhodnutí soudu nebo na základě žádosti obecního úřadu obce s rozšířenou působností.

(4) Je-li žádáno o státní příspěvek z důvodu pobytu a péče o děti ve více zařízeních pro děti vyžadující okamžitou pomoc zřízených jedním zřizovatelem, uvádí se údaje uvedené v odstavci 3 písm. c), e) a f) za každé takové zařízení samostatně.

§ 42m

(1) Zřizovatel zařízení pro péči o děti vyžadující okamžitou pomoc může pověřit jinou osobu, aby namísto něho plnila povinnosti uvedené v § 42k odst. 1 a 2 a § 42n a aby namísto zřizovatele podávala žádost o státní příspěvek. Tuto skutečnost písemně sdělí zřizovatel zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc krajskému úřadu příslušnému k rozhodování o státním příspěvku do 8 dnů od tohoto pověření.

(2) Jestliže zřizovatel zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc pověřil jinou osobu podle odstavce 1 k podávání žádosti, musí být v žádosti o státní příspěvek uveden údaj o tomto pověření a jméno a příjmení osoby, která je tímto zastupováním pověřena.

§ 42n

(1) Byl-li přiznán státní příspěvek, je zřizovatel zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc povinen pro nárok na výplatu státního příspěvku a jeho výši za kalendářní měsíc příslušnému krajskému úřadu oznámit, zda v kalendářním měsíci, za který se má státní příspěvek poskytnout, došlo ke změně počtu dětí, délce jejich pobytu v uvedeném zařízení a změně věku dětí ve srovnání s kalendářním měsícem předcházejícím tomuto kalendářnímu měsíci. Zřizovatel je povinen sdělit tento údaj písemně krajskému úřadu nejpozději do desátého dne kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, na který se má státní příspěvek poskytnout.

(2) Došlo-li ke změně počtu dětí, ke změně délky jejich pobytu v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc nebo ke změně věku dětí, je zřizovatel zařízení povinen sdělit příslušnému krajskému úřadu údaje uvedené v § 42l odst. 3 písm. e), a v případě, že bylo do zařízení dítě nově umístěno, též údaje uvedené v § 42l odst. 3 písm. f).

(3) O změně výše státního příspěvku vydá krajský úřad rozhodnutí.

(4) Krajský úřad rozhodne o zastavení výplaty státního příspěvku, pokud zřizovatel zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc nesplnil povinnosti podle odstavců 1 a 2. Nesplnil-li zřizovatel zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc povinnosti uvedené v odstavcích 1 a 2 ani po uplynutí 2 kalendářních měsíců následujících po měsíci, ve kterém měla být povinnost podle odstavců 1 a 2 splněna, nárok na státní příspěvek zaniká. Po dodatečném splnění povinností lze státní příspěvek přiznat zpětně nejdéle za dobu 1 roku (§ 42j).

§ 43

Výchovně rekreační tábory pro děti

(1) Výchovně rekreační tábory pro děti se zřizují zpravidla v době školních prázdnin a jsou určeny zejména pro děti uvedené v § 6 odst. 1. Pobyt ve výchovně rekreačním táboře se dítěti poskytuje na žádost zákonných zástupců dítěte nebo s jejich souhlasem.

(2) Účelem pobytu ve výchovně rekreačních táborech pro děti je výchovné působení na děti směřující k odstranění nebo potlačení poruch chování a k získání potřebných společenských a hygienických návyků.

Zařízení pro výkon pěstounské péče

§ 44

(1) Pěstounská péče může být vykonávána v zařízení pro výkon pěstounské péče (dále jen "zařízení"). Zařízení se zpravidla zřizuje v samostatném objektu nebo v prostorách, které zřizovatel vybaví jako byt pro rodinu s větším počtem dětí.

(2) Zřizovatel zařízení uzavírá s pěstounem písemnou dohodu o výkonu pěstounské péče v zařízení (dále jen "dohoda"). Výkon pěstounské péče v zařízení začíná dnem uvedeným v dohodě; předchází-li však den určený v dohodě dni, kterým je pěstounu svěřeno první dítě, začíná výkon pěstounské péče v zařízení nejdříve tímto dnem.

(3) Dohoda musí obsahovat

a) výčet nákladů na domácnost a způsob úhrady jejich poměrné části zřizovatelem; náklady na domácnost přitom vždy tvoří náklady na odběr elektřiny a plynu, náklady na vytápění a dodávku teplé užitkové vody, náklady na dodávku teplé nebo užitkové vody z veřejných vodovodů a na odvádění, popřípadě zneškodnění odpadních a srážkových vod veřejnou kanalizací, náklady na odvoz domovního odpadu a náklady na služby spojené s užíváním bytu,
b) stanovení nejnižšího a nejvyššího počtu dětí, u nichž bude v zařízení pěstounská péče vykonávána tak, že celkový počet dětí v zařízení, včetně dětí pěstouna, popřípadě dalších dětí, nesmí přesáhnout počet 6 dětí; tento počet lze překročit, jen budou-li pěstounu svěřeny do pěstounské péče sourozenci nebo půjde-li o dítě pěstouna, které po uzavření dohody začalo pobývat v zařízení, anebo výjimečně i z jiných důvodů zvláštního zřetele hodných,
c) rozsah náhrady jízdních výdajů pěstounovi a jemu svěřeným dětem,
d) důvody pro vypovězení dohody zřizovatelem; tímto důvodem je vždy nedodržení dohodnutého počtu dětí podle písmene b) a zrušení pěstounské péče u všech svěřených dětí.

(4) V dohodě lze sjednat, že v zařízení může pobývat osoba, která byla do nabytí zletilosti v pěstounské péči pěstouna, a za jakých podmínek.

(5) Výkon pěstounské péče v zařízení zaniká na základě písemné dohody smluvních stran nebo písemnou vypovědí dohody jednou ze smluvních stran. Zřizovatel zařízení může vypovědět dohodu jen z důvodů sjednaných v dohodě. Není-li ve výpovědi uvedena lhůta, kdy má výkon pěstounské péče v zařízení zaniknout, činí tato lhůta 3 měsíce. Lhůta počíná prvním dnem kalendářního měsíce následujícího po doručení výpovědi.

§ 45

(1) Pěstoun vykonávající pěstounskou péči v zařízení je povinen

a) používat příjmy svěřených dětí pro jejich potřeby a k úhradě jedné desetiny poměrné části nákladů na domácnost za tyto děti. Poměrná část nákladů na domácnost za svěřené děti se vypočte jako součin počtu dětí svěřených do pěstounské péče a podílu částky nákladů na domácnost a celkového počtu osob žijících trvale v zařízení; za osobu žijící trvale v zařízení se nepovažuje osoba, která koná základní (náhradní) službu v ozbrojených silách nebo civilní službu,
b) hradit náklady na domácnost uvedené v § 44 odst. 3 písm. a), s výjimkou části nákladů, které hradí zřizovatel,
c) umožnit zřizovateli zařízení dohlížet na dodržování podmínek, které jsou stanoveny pro výkon pěstounské péče v zařízeních tímto zákonem nebo dohodou,
d) průběžně doplňovat své odborné znalosti a dovednosti vztahující se k péči o dítě a k výchově dítěte.

(2) Zřizovatel zařízení je povinen

a) hradit devět desetin poměrné části nákladů na domácnost za svěřené děti,
b) poskytovat pěstounovi vykonávajícímu pěstounskou péči v zařízení odměnu za výkon pěstounské péče a za práce spojené s péčí o svěřené děti v zařízení (dále jen "odměna pěstouna"),
c) hradit náklady spojené s opravami a údržbou objektu zařízení a jeho vybavení, pokud v jednotlivém případě přesahují 100 Kč,
d) umožnit v zařízení pobyt manželu a dítěti pěstouna a na žádost pěstouna také osobě, která byla do nabytí zletilosti v jeho péči,
e) poskytovat pěstounovi a svěřeným dětem náhradu jízdních výdajů v dohodnutém rozsahu,
f) poskytovat pěstounovi na jeho žádost trvalou nebo dočasnou výpomoc, má-li pěstoun svěřeny čtyři nebo více dětí anebo když alespoň jedno ze svěřených dětí vyžaduje mimořádnou péči,
g) dohlížet na dodržování podmínek, které jsou stanoveny pro výkon pěstounské péče v zařízeních tímto zákonem nebo dohodou,
h) poskytovat pěstounovi součinnost při doplňování odborných znalostí a dovedností.

(3) Zřizovatel může na žádost pěstouna umožnit pobyt v zařízení též jiným osobám, než jsou uvedeny v odstavci 2 písm. d), pokud to není v rozporu se zájmem svěřených dětí; souhlasu zřizovatele není třeba, netrvá-li pobyt těchto osob v zařízení více než 5 dnů.

(4) Pěstoun odpovídá za škodu, kterou způsobil zřizovateli zařízení, ve kterém vykonává pěstounskou péči. Zřizovatel zařízení odpovídá za škodu způsobenou pěstounovi při výkonu pěstounské péče v zařízení. Pro účely náhrady škody se použijí ustanovení zákoníku práce o náhradě škody, s výjimkou ustanovení o odpovědnosti za škodu na odložených věcech.

§ 46

Odměna pěstouna

(1) Odměna pěstouna se pro účely zvláštních právních předpisů[41)] posuzuje jako plat.

(2) Odměna náleží ve výši 5,50násobku částky životního minima jednotlivce[40)] při péči o jedno až tři děti. Za každé další dítě se odměna zvyšuje o 0,50násobek uvedené částky a při péči o zdravotně postižené dítě nebo o dítě, které vyžaduje mimořádnou

[41)] Například zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.
[40)] § 2 zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu.

individuální péči, se odměna zvyšuje o 0,26násobek této částky na každé dítě. Výše odměny po odpočtu daně z příjmů, pojistného na veřejné zdravotní pojištění, pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti nesmí činit méně než částku, na kterou by pěstoun měl nárok podle zvláštního právního předpisu.[42)]

(3) Vykonávají-li pěstounskou péči v zařízení společně manželé,[43)] náleží každému z nich odměna stanovená podle odstavce 2 ve výši jedné poloviny, pokud se nedohodnou o podílu jinak.

(4) Odměna za výkon pěstounské péče se poskytuje i po dobu dočasné pracovní neschopnosti nebo nařízené karantény pěstouna, nejdéle však po dobu jednoho měsíce.

(5) Poměrná část měsíční odměny za výkon pěstounské péče se stanoví ve výši násobku jedné třicetiny a počtu dní skutečného výkonu pěstounské péče v kalendářním měsíci.

(6) Odměna za výkon pěstounské péče se vyplácí měsíčně pozadu v termínech stanovených zřizovatelem.

(7) Zanikne-li výkon pěstounské péče v zařízení v průběhu kalendářního měsíce, náleží za tento měsíc odměna za výkon pěstounské péče v plné výši.

(8) Došlo-li v průběhu kalendářního měsíce ke změně počtu svěřených dětí v zařízení, poskytne se za tento měsíc odměna, která je určena podle vyššího počtu dětí; zvyšuje-li se odměna za výkon pěstounské péče podle odstavce 2 věty druhé, náleží v plné výši i v tom případě, že podmínky jsou splněny pouze po část měsíce.

§ 47

(1) Za podmínek, za nichž se vykonává pěstounská péče v zařízení, může být vykonávaná tato péče i v bytě pěstouna. Pro výkon pěstounské péče v bytě pěstouna neplatí ustanovení § 45 odst. 2 písm. d); ustanovení § 45 odst. 2 písm. c) platí jen v případě, že předměty vybavení bytu jsou vlastnictvím zřizovatele nebo na jejich opatření poskytl zřizovatel příspěvek.

(2) Za pěstouna se pro účely § 44 až 46 považuje též

a) osoba, které bylo dítě svěřeno do péče na základě rozhodnutí obecního úřadu obce s rozšířenou působností podle § 19 odst. 1 písm. b), nebo
b) poručník, který o dítě osobně pečuje, pokud je péče o takové dítě vykonávána v zařízení.

(3) Za dítě svěřené do pěstounské péče se pro účely § 44 až 46 považuje též dítě,

a) které bylo svěřeno do péče na základě rozhodnutí obecního úřadu obce s rozšířenou působností podle § 19 odst. 1 písm. b), nebo
b) o které osobně pečuje poručník, pokud je péče o takové dítě vykonávána v zařízení.

(4) Za dítě svěřené do pěstounské péče se pro účely § 45 odst. 2 písm. a) a b) a § 46 považuje rovněž zletilé dítě, které má nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte, a dále též dítě, které nemá nárok na příspěvek na úhradu potřeb dítěte jen proto, že požívá důchod z důchodového pojištění, jehož výše je stejná nebo vyšší než uvedený příspěvek,[44)] za podmínky, že péče o takové dítě je vykonávána v zařízení.

ČÁST PÁTÁ
POSKYTOVÁNÍ SOCIÁLNĚ-PRÁVNÍ OCHRANY POVĚŘENÝMI OSOBAMI

§ 48

Výkon sociálně-právní ochrany pověřenými osobami

(1) Pověřené osoby poskytují sociálně-právní ochranu na základě rozhodnutí o pověření k výkonu takové činnosti (dále jen "pověření").

[42)] § 40 zákona č. 117/1995 Sb., ve znění zákona č. 242/1997 Sb.
[43)] § 45a odst. 2 zákona o rodině.
[44)] § 37 a 39 zákona č. 117/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

(2) Pověřené osoby mohou v sociálně-právní ochraně

a) vykonávat činnost podle § 10 odst. 1 písm. a) a § 11 odst. 1 písm. a) až c),
b) vykonávat činnost zaměřenou na ochranu dětí před škodlivými vlivy a předcházení jejich vzniku podle § 31 a 32,
c) zřizovat zařízení sociálně-právní ochrany uvedená v § 39,
d) poskytovat pěstounům v zařízení, jehož jsou zřizovateli, výchovnou a poradenskou péči při výkonu pěstounské péče a sledovat výkon pěstounské péče,
e) převzít zajišťování přípravy fyzických osob vhodných stát se osvojiteli nebo pěstouny k přijetí dítěte do rodiny (§ 22 odst. 6), kterou jinak zajišťuje krajský úřad (§ 11 odst. 2),
f) navrhovat obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností fyzické osoby vhodné stát se pěstouny v zařízení uvedeném v § 44,
g) vyhledávat fyzické osoby vhodné stát se osvojiteli nebo pěstouny a oznamovat je obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností,
h) vyhledávat děti uvedené v § 2 odst. 2 vhodné k osvojení nebo ke svěření do pěstounské péče a oznamovat je obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností,
i) poskytovat fyzickým osobám vhodným stát se osvojiteli nebo pěstouny a osvojitelům nebo pěstounům poradenskou pomoc související s osvojením dítěte nebo svěřením dítěte do pěstounské péče.

(3) Pověřené osoby nejsou oprávněny vykonávat sociálně-právní ochranu v jiném rozsahu, než je uveden v odstavci 2.

§ 49

Vydávání pověření

(1) O pověření rozhoduje krajský úřad, pokud není k rozhodování o pověření příslušná komise podle § 38 odst. 2 písm. a).

(2) Podmínkou pro vydání pověření je

a) podání písemné žádosti,
b) prokázání odborné způsobilosti u všech osob, které budou sociálně-právní ochranu přímo poskytovat, předložení dokladu o ukončení jejich vzdělání a předložení seznamu jejich dřívějších zaměstnání a dalších pracovních činností; prokazování odborné způsobilosti a předložení uvedeného seznamu se nevztahuje na pěstouny v zařízeních pro výkon pěstounské péče a osoby uvedené v § 49a odst. 6,
c) bezúhonnost všech fyzických osob, které budou přímo sociálně-právní ochranu poskytovat,
d) zajištění odpovídajících hygienických podmínek pro výkon sociálně-právní ochrany prokázané posudkem příslušného orgánu hygienické služby,
e) vlastnické nebo užívací právo k objektu nebo prostorám, v nichž bude poskytována sociálně-právní ochrana, prokázané příslušným dokladem,
f) potřebné materiální a technické podmínky pro poskytování sociálně-právní ochrany a provozování zařízení sociálně-právní ochrany,
g) předložení výroční zprávy o činnosti a hospodaření, a pokud pověřená osoba nevydává výroční zprávu, předložení jiného dokladu, který obsahuje popis její činnosti a pravidla hospodaření.

(3) Pro účely rozhodování o vydání pověření si krajský úřad nebo komise vyžádá vyjádření obecního úřadu obce s rozšířenou působností, v jehož obvodu má žadatel trvalý pobyt nebo bydliště, sídlo nebo sídlo organizační složky, a v případě, že žadatel vyvíjí činnost ve správním obvodu jiného obecního úřadu obce s rozšířenou působností, než má trvalý pobyt nebo sídlo, vyžádá si také vyjádření tohoto obecního úřadu. Obecní úřad obce s rozšířenou působností se vyjádří zejména k dosavadní činnosti žadatele.

(4) Žádost o vydání pověření musí obsahovat

a) u právnické osoby název, sídlo nebo sídlo organizační složky, identifikační číslo, doklad o registraci, popřípadě zápisu do příslušného rejstříku podle zvláštních právních předpisů[45)] a jméno a příjmení osoby oprávněné jednat jménem právnické osoby,
b) u fyzické osoby jméno, příjmení, místo trvalého pobytu nebo bydliště, identifikační číslo, bylo-li přiděleno, a rodné číslo,
c) rozsah poskytování sociálně-právní ochrany a podrobný popis činností, na které se žádá o vydání pověření,
d) místo výkonu sociálně-právní ochrany,
e) jméno, příjmení a rodné číslo všech fyzických osob, které budou přímo sociálně-právní ochranu poskytovat,
f) výpis z evidence obdobné Rejstříku trestů vedené ve státech, ve kterých se v posledních 3 letech fyzická osoba zdržovala nepřetržitě déle než 3 měsíce; tento doklad nesmí být starší než 3 měsíce.

(5) Pověření se vydá, prokáže-li žadatel, že splňuje podmínky uvedené v odstavci 2. V rozhodnutí o pověření se uvede rozsah poskytované sociálně-právní ochrany. Krajský úřad nebo komise rozhoduje také o rozšíření nebo změně pověření k poskytování sociálně-právní ochrany, jestliže pověřená osoba chce vykonávat jinou činnost, než je činnost, na kterou jí bylo vydáno pověření. Na vydání pověření o rozšíření nebo změně vykonávání sociálně-právní ochrany se vztahují odstavce 2 až 4 obdobně.

(6) Za bezúhonného se pro účely vydání pověření považuje ten, kdo nebyl pravomocně odsouzen pro úmyslný trestný čin ani nebyl pravomocně odsouzen pro trestný čin spáchaný z nedbalosti v souvislosti s vykonáváním činností srovnatelných s činnostmi vykonávanými při poskytování sociálně-právní ochrany. Je-li proti žadateli nebo jiným osobám, které jsou v žádosti o vydání pověření uvedeny jako osoby, které budou přímo sociálně-právní ochranu poskytovat, vedeno trestní stíhání pro trestný čin uvedený ve větě první, řízení o vydání pověření se přeruší, a to až do doby vydání konečného rozhodnutí v tomto trestním řízení. Za účelem doložení bezúhonnosti si krajský úřad nebo obecní úřad obce s rozšířenou působností, pokud je k rozhodování o pověření příslušná komise podle § 38 odst. 2 písm. a), vyžádá podle zvláštního právního předpisu28a) výpis z evidence Rejstříku trestů. Žádost o vydání výpisu a výpis z evidence Rejstříku trestů se předávají v elektronické podobě, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(7) Pověřená osoba může vykonávat sociálně-právní ochranu, pokud před započetím jejího výkonu uzavřela pojistnou smlouvu pro případ odpovědnosti za škodu způsobenou výkonem sociálně-právní ochrany. Pojištění musí být sjednáno po celou dobu, po kterou pověřená osoba sociálně-právní ochranu podle tohoto zákona poskytuje. Pověřená osoba je povinna do 15 dnů ode dne uzavření pojistné smlouvy zaslat její kopii orgánu, který pověření vydal.

(8) Pověřená osoba je povinna
a) oznámit orgánu, který rozhodl o pověření, změny skutečností rozhodných pro vydání pověření nebo pozastavení činností uvedených v pověření, a to do 15 dnů od jejich vzniku,
b) poskytnout orgánu, který rozhodl o pověření, potřebné podklady a umožnit mu vstup do prostor, v nichž se sociálně-právní ochrana vykonává, k prověření splnění podmínek uvedených v odstavci 2,

---

[45)] Například zákon č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů, zákon č. 308/1991 Sb., o svobodě náboženské víry a postavení církví a náboženských společností, zákon č. 83/1990 Sb., o sdružování občanů, ve znění pozdějších předpisů.

c) vést záznamy o své činnosti související s poskytováním sociálně-právní ochrany v rozsahu odpovídajícímu udělenému pověření a předložit je na požádání orgánu, který rozhodl o vydání pověření,
d) vypracovat za kalendářní rok výroční zprávu o své činnosti v sociálně-právní ochraně nebo jiný doklad, který obsahuje popis této činnosti a pravidla hospodaření, pokud výroční zprávu nevydává, a zaslat jej nejpozději do 30. června následujícího kalendářního roku orgánu, který rozhodl o vydání pověření; výroční zpráva může být zveřejněna v rozsahu a za podmínek stanovených v § 57 odst. 2,
e) oznámit termín a místo konání výchovně rekreačního tábora pro děti příslušnému orgánu sociálně-právní ochrany nejpozději 1 měsíc před započetím jeho konání.

(9) Orgány, které vydaly pověření, jsou povinny sdělovat ministerstvu údaje o tom, kterým fyzickým nebo právnickým osobám bylo pověření vydáno, popřípadě kterým fyzickým nebo právnickým osobám bylo pověření odňato a z jakých důvodů. Tuto povinnost jsou orgány, které vydaly pověření, povinny splnit do 8 dnů ode dne právní moci rozhodnutí o vydání pověření nebo jeho odnětí. Ministerstvo vede na základě těchto údajů evidenci pověřených osob. Ministerstvo poskytuje pro účely rozhodování o pověření orgánům, které pověření vydávají, údaje z této evidence, a to i v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(10) Orgán, který rozhodl o vydání pověření, je oprávněn kontrolovat výkon sociálně-právní ochrany pověřenými osobami. Pověřená osoba je povinna zajistit orgánům, které vydávají pověření, podmínky pro výkon kontroly a při kontrole spolupracovat. Oprávnění kontrolovat výkon sociálně-právní ochrany podle věty první má i krajský úřad, v jehož obvodu je místo sídla zařízení sociálně-právní ochrany; pověřená osoba plní povinnosti uvedené ve větě druhé vůči tomuto krajskému úřadu. Tento krajský úřad je povinen sdělit skutečnosti zjištěné při kontrole krajskému úřadu, který je příslušný k vydání pověření.

§ 49a
Odborná způsobilost pro poskytování sociálně-právní ochrany pověřenými osobami

(1) Sociálně-právní ochranu mohou přímo poskytovat osoby, které získaly odbornou způsobilost.

(2) Odbornou způsobilostí pro účely poskytování sociálně-právní ochrany pověřenými osobami se rozumí
a) řádně ukončené vysokoškolské studium ve studijních programech v oblasti pedagogických a společenských věd zaměřených na sociální péči, sociální politiku, sociální práci, pedagogiku, právo, psychologii, vychovatelství nebo ošetřovatelství, a v oblasti lékařství zaměřených na všeobecné a dětské lékařství,
b) řádně ukončené studium ve vzdělávacích programech uskutečňovaných vyššími odbornými školami v oboru sociální práce, pedagogika, charitní a sociální péče, charitní a sociální činnost, sociálně-právní činnost, dvouoborové studium pedagogika a teologie a ukončené studium pro diplomované zdravotní sestry nebo řádně ukončené maturitní studium v těchto oborech,
c) vzdělání v rozsahu, ve kterém se vyžaduje pro získání osvědčení o zvláštní odborné způsobilosti na úseku sociálně-právní ochrany podle zvláštního právního předpisu[45b)], a praxe v trvání nejméně 1 roku,

[45b)] Zákon č. 312/2002 Sb., o úřednících územních samosprávných celků a o změně některých zákonů, ve znění zákona č. 46/2004 Sb.

d) absolvování vzdělávacích kurzů v oblasti péče o rodinu a děti v celkovém rozsahu nejméně 100 hodin a praxe v trvání nejméně 1 roku, jde-li o osoby, které řádně ukončily vysokoškolské nebo vyšší odborné vzdělání v jiné oblasti studia nebo v téže oblasti studia, ale v jiném zaměření, než jsou uvedeny v písmenech a) a b),
e) absolvování vzdělávacích kurzů v oblasti péče o rodinu a děti v rozsahu nejméně 100 hodin a praxe v trvání nejméně 1 roku, jde-li o osoby, které dosáhly středního nebo základního vzdělání, nebo
f) absolvování přípravy organizované pro dobrovolníky vysílající organizací, které byla udělena akreditace Ministerstvem vnitra podle zvláštního právního předpisu[45c)], je-li tato příprava zaměřena na pomoc při péči o děti, mládež a rodiny v jejich volném čase.

(3) Za praxi podle odstavce 2 se považuje činnost v oblasti péče o rodinu a děti.

(4) Odborná způsobilost se prokazuje dokladem o absolvování studia a potvrzením o odborné praxi, které vystavují ty orgány nebo osoby, u nichž byla odborná praxe konána.

(5) Při uznávání odborné kvalifikace a praxe nebo jiné způsobilosti, kterou státní příslušníci členských států Evropské unie nebo jejich rodinní příslušníci[45d)] získali v jiném členském státě Evropské unie, se postupuje podle zvláštního právního předpisu[45a)].

(6) Na přímém poskytování sociálně-právní ochrany se mohou podílet také osoby, které nezískaly odbornou způsobilost uvedenou v odstavci 2, pokud tuto činnost vykonávají pod dozorem osoby, která odbornou způsobilost uvedenou v odstavci 2 získala. Osoba, která odbornou způsobilost nezískala, je povinna absolvovat vzdělávací kurz v oblasti péče o rodinu a děti podle odstavce 2 písm. d) nebo e) nejpozději do 1 roku od započetí přímého poskytování sociálně-právní ochrany.

§ 50
Odnětí pověření

(1) Orgán sociálně-právní ochrany, který vydal pověření, rozhodne o odnětí pověření,
a) požádá-li pověřená osoba o zrušení pověření,
b) pokud byla pověřené osobě pravomocně uložena sankce za správní delikt uvedený v § 59 až 59k v případě, že jde o zvlášť závažné porušení povinností,
c) nevykonává-li pověřená osoba činnost, na kterou jí bylo vydáno pověření, a tuto skutečnost ve stanovené lhůtě neoznámí [§ 49 odst. 8 písm. a)],
d) pokud po oznámení o pozastavení činnosti pověřená osoba do doby 1 roku od tohoto oznámení nezačala znovu činnost, na niž jí bylo vydáno pověření, vykonávat, nebo
e) pokud byla pověřená osoba pravomocně odsouzena pro trestný čin uvedený v § 49 odst. 6.

(2) Bylo-li pověření odňato podle odstavce 1 písm. b) až d), může fyzická nebo právnická osoba znovu požádat o vydání pověření až po dvou letech ode dne, kdy rozhodnutí o odnětí pověření nabylo právní moci.

(3) Orgán, který odňal pověření, je povinen zajistit péči o děti, kterým pověřená osoba poskytovala sociálně-právní ochranu, pokud není zajištěna jiným způsobem.

ČÁST ŠESTÁ
SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

[45c)] Zákon č. 198/2002 Sb., o dobrovolnické službě a o změně některých zákonů (zákon o dobrovolnické službě), ve znění zákona č. 436/2004 Sb.

[45d)] Čl. 11 nařízení Rady (EHS) č. 1612/68 ze dne 15. října 1968 o volném pohybu pracovníků uvnitř Společenství.

[45a)] Zákon č. 18/2004 Sb., o uznávání odborné kvalifikace a jiné způsobilosti státních příslušníků členských států Evropské unie a o změně některých zákonů (zákon o uznávání odborné kvalifikace), ve znění pozdějších předpisů.

§ 51

Povinnosti orgánů sociálně-právní ochrany při sdělování údajů

(1) Orgány sociálně-právní ochrany, komise a poradní sbory jsou povinny sdělovat si navzájem údaje z evidence a spisové dokumentace, které vedou, a to v rozsahu nezbytném pro potřeby těchto orgánů.

(2) Orgán sociálně-právní ochrany, který zprostředkovává osvojení nebo pěstounskou péči, vede evidenci dětí a evidenci žadatelů i v elektronické podobě způsobem umožňujícím dálkový přístup ostatním orgánům sociálně-právní ochrany zprostředkujícím osvojení nebo pěstounskou péči podle tohoto zákona.

(3) Obecní úřad na vyžádání

a) podává soudu zprávy o poměrech dítěte, u něhož rozhodl soud o výchovném opatření,
b) doporučuje soudu osobu vhodnou stát se poručníkem a toto své doporučení oznamuje obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností,
c) podává obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností zprávy o poměrech dítěte,
d) podává státnímu zastupitelství zprávy o poměrech dítěte, u něhož soud na návrh státního zastupitelství v občanskoprávním řízení uložil ochrannou výchovu podle zvláštního právního předpisu.[4)]

(4) Obecní úřad obce s rozšířenou působností na vyžádání

a) podává soudu zprávy o poměrech dítěte, u něhož rozhodl soud o výchovném opatření,
b) podává státnímu zastupitelství zprávy o poměrech dítěte, pokud státní zastupitelství vede podle zvláštního právního předpisu[29)] řízení týkající se dítěte,
c) poskytuje krajskému úřadu a ministerstvu spisovou dokumentaci vedenou o dětech a zobecněné informace a souhrnné údaje, které získá při své činnosti, s výjimkou jmenných údajů,
d) může poskytovat pověřené osobě údaje potřebné pro zajištění její činnosti.

(5) Orgán sociálně-právní ochrany je povinen

a) na žádost poskytnout
   1. soudu a správnímu úřadu údaje potřebné pro občanské soudní řízení a správní řízení,
   2. orgánu činnému v trestním řízení údaje potřebné pro trestní řízení,
   3. orgánu sociálního zabezpečení, orgánu pomoci v hmotné nouzi a orgánu státní sociální podpory údaje potřebné pro rozhodování o sociálních dávkách, a to v rozsahu odpovídajícím potřebám řízení před těmito orgány,
   4. krajské pobočce Úřadu práce údaje potřebné pro řízení a povolování výkonu činnosti dítěte podle zvláštního právního předpisu,[47a)]
   5. úřadu státní sociální podpory údaje potřebné pro podání návrhu soudu na stanovení výživného a návrhu na výkon rozhodnutí, jde-li o výživné na děti uvedené v § 19 odst. 4,
   6. zařízení uvedenému v § 29 odst. 1 informace o poměrech v rodině dítěte, které bylo do tohoto zařízení umístěno na základě rozhodnutí soudu, a je-li tomuto dítěti zprostředkovávána pěstounská péče nebo osvojení, též informace o postupu při tomto zprostředkování,
   7. věznici, ve které mladistvý vykonává trest odnětí svobody, informace potřebné pro dosažení účelu trestu;
b) orgánu činnému v trestním řízení oznamovat skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán na dítěti trestný čin,[48)] nebo že dítě bylo použito ke spáchání trestného činu, nebo

---

[29)] Zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže).
[47a)] § 121 až 124 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti.
[48)] § 8 trestního řádu.

že dochází k násilí mezi rodiči, jinými osobami odpovědnými za výchovu dítěte a dalšími fyzickými osobami v domácnosti obývané dítětem, nebo že není plněna vyživovací povinnost k dítěti;

c) poskytnout Probační a mediační službě na její žádost informace v rozsahu potřebném pro trestní řízení;

d) oznámit krajské pobočce Úřadu práce, která povolila výkon umělecké, kulturní, sportovní nebo reklamní činnosti dítěte podle zvláštního právního předpisu,[47a)] skutečnosti, které odůvodňují zahájení řízení o zákazu činnosti dítěte; orgán sociálně-právní ochrany je také povinen sledovat, zda došlo k nápravě;

e) poskytnout Veřejnému ochránci práv informace, které si vyžádá při šetření podle zvláštního zákona.

(6) Evidence vedené podle tohoto zákona jsou informačními systémy veřejné správy.[47b)]

§ 52

(1) Zaměstnanci orgánu sociálně-právní ochrany a zaměstnanci obce s rozšířenou působností zařazení do obecního úřadu jsou oprávněni v souvislosti s plněním úkolů podle tohoto zákona navštěvovat dítě a rodinu, ve které žije, v obydlí a zjišťovat v místě bydliště dítěte, ve škole a ve školském zařízení, ve zdravotnickém zařízení, v zaměstnání nebo v jiném prostředí, kde se dítě zdržuje, jak rodiče nebo jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte o dítě pečují, v jakých sociálních podmínkách dítě žije a jaké má dítě chování.

(2) Zaměstnanci orgánu sociálně-právní ochrany a zaměstnanci obce s rozšířenou působností zařazení do obecního úřadu jsou oprávněni pořídit obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy dítěte a prostředí, v němž se dítě zdržuje, je-li to třeba pro účely ochrany a zaměstnanci obce s rozšířenou působností zařazení do obecního úřadu práv dítěte.[49)]

(3) Zaměstnanci orgánů sociálně-právní ochrany a zaměstnanci obce s rozšířenou působností zařazení do obecního úřadu konají činnost uvedenou v odstavcích 1 a 2 na základě zvláštního oprávnění vydaného tímto orgánem, v němž je uvedeno jméno, popřípadě jména a příjmení zaměstnance, titul a zaměstnavatel a vymezena činnost, kterou může tento zaměstnanec vykonávat.

§ 53

Povinnosti státních orgánů, dalších právnických a fyzických osob a pověřených osob

(1) Na výzvu orgánů sociálně-právní ochrany jsou

a) státní orgány,

b) zaměstnavatelé,

c) další právnické osoby, zejména školy, školská, zdravotnická a jiná obdobná zařízení,

d) fyzické osoby, pokud jsou zřizovateli škol a dalších zařízení uvedených v písmenu c),

e) pověřené osoby,

povinni sdělit bezplatně údaje potřebné podle tohoto zákona pro poskytnutí sociálně-právní ochrany nebo pro účely rozhodování o vydání pověření, nebrání-li tomu zvláštní právní předpis. Povinnosti zachovávat mlčenlivost podle zvláštního právního předpisu[49a)] se nelze dovolávat, jestliže mají být sděleny údaje o podezření z týrání, zneužívání dítěte nebo ze zanedbávání péče o něj. Jde-li však o údaje týkající se zdravotního stavu vyžádané orgánem

---

[47b)] Zákon č. 365/2000 Sb., o informačních systémech veřejné správy a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

[49)] § 12 odst. 2 občanského zákoníku.

[49a)] § 55 odst. 2 zákona č. 20/1966 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

sociálně-právní ochrany, platí o úhradě zdravotních výkonů ve zdravotnickém zařízení zvláštní právní předpis.[50)]

(2) Rodiče jsou povinni

a) spolupracovat s orgány sociálně-právní ochrany při ochraně zájmů a práv dítěte,
b) na výzvu příslušného orgánu sociálně-právní ochrany se dostavovat k osobnímu jednání, předložit listiny a další doklady a poskytnout nezbytné informace, je-li jich třeba pro výkon sociálně-právní ochrany,
c) umožnit za podmínek uvedených v § 52 odst. 3 návštěvu zaměstnance orgánu sociálně-právní ochrany a zaměstnance obce s rozšířenou působností zařazeného do obecního úřadu v obydlí, popřípadě v jiném prostředí, kde dítě žije, je-li to nezbytné pro ochranu života nebo zdraví dítěte nebo pro ochranu jeho práv.

(3) Povinnosti uvedené v odstavci 2 se vztahují obdobně i na jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte.

(4) Pro účely zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče jsou žadatelé o osvojení dítěte nebo svěření dítěte do pěstounské péče povinni v rámci odborného posouzení podle § 27 podrobit se vyšetření zdravotního stavu, sdělit údaje o svém zdravotním stavu a sdělit jméno, příjmení a adresu svého ošetřujícího lékaře a název a adresu zdravotnického zařízení, v němž se léčí.

(5) Rodiči nebo jiné osobě odpovědné za výchovu dítěte může orgán sociálně-právní ochrany uložit pořádkovou pokutu do 20 000 Kč, nesplní-li povinnost uvedenou v odstavci 2 písm. a) až c). Pokutu lze uložit opakovaně. Pokutu lze uložit do 6 měsíců ode dne, kdy byla povinnost porušena. Příjem z pokut je příjmem státního rozpočtu.

§ 53a

(1) Ministerstvo vnitra nebo Policie České republiky poskytuje ministerstvu a orgánům sociálně-právní ochrany pro výkon státní správy na úseku sociálně právní ochrany

a) referenční údaje ze základního registru obyvatel,
b) údaje z agendového informačního systému evidence obyvatel,
c) údaje z agendového informačního systému cizinců,
d) údaje z registru rodných čísel o fyzických osobách, kterým bylo přiděleno rodné číslo, avšak nejsou vedeny v informačních systémech uvedených v písmenech b) a c).

(2) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. a) jsou

a) příjmení,
b) jméno, popřípadě jména,
c) adresa místa pobytu,
d) datum, místo a okres narození; u subjektu údajů, který se narodil v cizině, datum, místo a stát, kde se narodil,
e) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí subjektu údajů mimo území České republiky, datum úmrtí, místo a stát, na jehož území k úmrtí došlo; je-li vydáno rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého, den, který je v rozhodnutí uveden jako den smrti nebo den, který subjekt údajů prohlášený za mrtvého nepřežil, a datum nabytí právní moci tohoto rozhodnutí,
f) státní občanství, popřípadě více státních občanství.

(3) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. b) jsou

a) jméno, popřípadě jména, příjmení, popřípadě jejich změna, rodné příjmení,
b) datum narození,
c) pohlaví a jeho změna,

[50)] § 15 odst. 9 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů.

d) místo a okres narození; u občana, který se narodil v cizině, místo a stát, na jehož území k narození došlo,
e) rodné číslo a jeho změny,
f) státní občanství,
g) adresa místa trvalého pobytu, včetně předchozích adres místa trvalého pobytu,
h) počátek trvalého pobytu, popřípadě datum zrušení údaje o místu trvalého pobytu nebo datum ukončení trvalého pobytu na území České republiky,
i) zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům,
j) rodné číslo otce, matky, popřípadě jiného zákonného zástupce; v případě, že jeden z rodičů nebo jiný zákonný zástupce nemá rodné číslo, jeho jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození,
k) rodinný stav, datum jeho změny a místo uzavření manželství,
l) rodné číslo manžela; je-li manželem cizinec, který nemá přiděleno rodné číslo, jeho jméno, popřípadě jména, příjmení manžela a datum jeho narození,
m) rodné číslo dítěte,
n) u osvojení dítěte původní a nové jméno, popřípadě jména, příjmení dítěte, původní a nové rodné číslo dítěte, datum a místo narození dítěte, rodná čísla osvojitelů a datum nabytí právní moci rozhodnutí o osvojení nebo rozhodnutí o zrušení osvojení dítěte,
o) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí občana mimo území České republiky, datum, místo a stát, na jehož území k úmrtí došlo,
p) den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti nebo den, který občan prohlášený za mrtvého nepřežil.

(4) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. c) jsou

a) jméno, popřípadě jména, příjmení, jejich změna, rodné příjmení,
b) datum narození,
c) pohlaví a jeho změna,
d) místo a stát narození,
e) rodné číslo a jeho změny,
f) státní občanství,
g) druh a adresa místa pobytu,
h) číslo a platnost oprávnění k pobytu,
i) počátek pobytu, popřípadě datum ukončení pobytu,
j) zbavení nebo omezení způsobilosti k právním úkonům,
k) správní nebo soudní vyhoštění a doba, po kterou není umožněn vstup na území České republiky,
l) rodinný stav, datum a místo jeho změny, jméno, popřípadě jména, příjmení manžela, rodné číslo nebo datum narození,
m) jméno, popřípadě jména, příjmení dítěte, pokud je dítě cizincem, a jeho rodné číslo; v případě, že rodné číslo nebylo přiděleno, datum narození,
n) jméno, popřípadě jména, příjmení otce, matky, popřípadě jiného zákonného zástupce, pokud jsou cizinci, a jejich rodné číslo; v případě, že jeden z rodičů nebo jiný zákonný zástupce nemá rodné číslo, jeho jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození,
o) datum, místo a okres úmrtí; jde-li o úmrtí mimo území České republiky, stát, na jehož území k úmrtí došlo, popřípadě datum úmrtí,
p) den, který byl v rozhodnutí soudu o prohlášení za mrtvého uveden jako den smrti nebo den, který cizinec prohlášený za mrtvého nepřežil,
q) u osvojení dítěte, které je cizincem, původní a nové jméno, popřípadě jména, příjmení dítěte, původní a nové rodné číslo dítěte, datum a místo narození dítěte, rodná čísla osvojitelů a datum nabytí právní moci rozhodnutí o osvojení nebo rozhodnutí o zrušení osvojení dítěte,

r) jméno, popřípadě jména, a příjmení
   1. zletilého nezaopatřeného dítěte cizince,
   2. nezletilého cizince, který byl cizinci, nebo jeho manželu rozhodnutím příslušného orgánu svěřen do náhradní rodinné péče, nebo který byl cizincem, nebo jeho manželem osvojen anebo jehož poručníkem nebo manželem jeho poručníka je cizinec,
   3. osamělého cizince staršího 65 let nebo bez ohledu na věk cizince, který se o sebe nedokáže ze zdravotních důvodů sám postarat, jde-li o sloučení rodiny s rodičem nebo dítětem, kteří jsou cizinci,
   4. cizince, který je nezaopatřeným přímým příbuzným ve vzestupné nebo sestupné linii nebo takovým příbuzným manžela občana Evropské unie,
   5. rodiče nezletilého cizince a jeho rodné číslo; jde-li o cizince, kteří nemají přiděleno rodné číslo, jméno, popřípadě jména, příjmení a datum narození.

(5) Poskytovanými údaji podle odstavce 1 písm. d) jsou

a) jméno, popřípadě jména, příjmení, rodné příjmení,
b) den, měsíc a rok narození,
c) místo narození; u fyzické osoby narozené v cizině místo a stát narození,
d) rodné číslo a jeho změny.

(6) Údaje, které jsou vedeny jako referenční údaje v základním registru obyvatel, se využijí z agendového informačního systému evidence obyvatel nebo agendového informačního systému cizinců, pouze pokud jsou ve tvaru předcházejícím současný stav.

(7) Z poskytovaných údajů lze v konkrétním případě použít vždy jen takové údaje, které jsou nezbytné ke splnění daného úkolu.

§ 54

Vedení evidence a spisové dokumentace

Obecní úřad obce s rozšířenou působností vede evidenci dětí

a) uvedených v § 6 odst. 1,
b) kterým byl ustanoven opatrovníkem nebo poručníkem.

§ 55

(1) O dětech zařazených v evidenci podle § 54 vede obecní úřad obce s rozšířenou působností spisovou dokumentaci.

(2) Spisová dokumentace obsahuje zejména osobní údaje dětí, jejich rodičů, údaje o výchovných poměrech těchto dětí, záznamy o výsledcích šetření v rodině, záznamy o jednání s rodiči nebo jinými osobami, kopie podání soudům a jiným státním orgánům, písemná vyhotovení rozhodnutí soudů, orgánů činných v trestním řízení a správních orgánů.

(3) Spisovou dokumentaci mohou tvořit záznamy na technických nosičích dat, mikrografické záznamy, tištěné produkty optického archivačního systému a tištěné nebo fotografické produkty jiné výpočetní techniky místo originálu listiny, podle jehož obsahu byly pořízeny, pokud z povahy věci nevyplývá, že je třeba uchovat originál nebo úředně ověřenou kopii listiny.

(4) Kromě spisové dokumentace vede obecní úřad obce s rozšířenou působností i další písemnosti tvořící podklad pro zpracování spisové dokumentace. Tyto písemnosti se nevydávají žádnému orgánu, fyzické nebo právnické osobě. Lze je předložit jen soudu a státnímu zastupitelství v případě, že se údaje v nich obsažené týkají trestního stíhání.

(5) Nahlížet do spisové dokumentace vedené o dítěti, nejde-li o část týkající se správního řízení, je oprávněn na základě písemné žádosti pouze rodič dítěte, kterému náleží rodičovská zodpovědnost, nebo jiná osoba odpovědná za výchovu dítěte nebo jejich zástupce na základě písemně udělené plné moci. Nevidomé osobě bude obsah spisové dokumentace

přečten a obecní úřad obce s rozšířenou působností umožní na požádání této osoby, aby do spisu nahlížel její doprovod. Rodiče nebo jiné osoby odpovědné za výchovu dítěte nebo jejich zástupce na základě písemně udělené plné moci mají právo při nahlížení do spisové dokumentace činit si z ní výpisy a pořizovat za úhradu kopie spisové dokumentace nebo její části; pro stanovení úhrady za pořízení kopie ze spisové dokumentace platí zvláštní právní předpis.[50a)] Na nahlížení do spisové dokumentace se nevztahuje zákon o svobodném přístupu k informacím.[50b)]

(6) Údaje obsažené ve spisové dokumentaci týkající se dítěte je obecní úřad obce s rozšířenou působností oprávněn využít pouze v zájmu dítěte při zajišťování sociálně-právní ochrany. Obecní úřad obce s rozšířenou působností do 15 dnů ode dne, kdy rodič nebo osoba odpovědná za výchovu dítěte požádali o nahlédnutí do uvedené spisové dokumentace,

a) sdělí, že se rodiči nebo osobě odpovědné za výchovu dítěte umožní nahlédnout do spisové dokumentace, a určí termín k nahlédnutí, v tomto případě se nevydává rozhodnutí, nebo
b) rozhodne o odmítnutí písemné žádosti, pokud by to bylo v rozporu se zájmem dítěte nebo pokud lze ze spisové dokumentace zjistit, která fyzická osoba upozornila na skutečnosti uvedené v § 7.

(7) Obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen zajistit uložení všech údajů obsažených ve spisové dokumentaci, týkající se

a) dítěte, po dobu 15 let následujících po kalendářním roce, v němž došlo k vyřazení dítěte z evidence,
b) dítěte, které bylo osvojeno nebo svěřeno do pěstounské péče, po dobu 15 let následujících po kalendářním roce, v němž dítě nabylo zletilosti,
c) žadatelů o zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče, po dobu 15 let následujících po kalendářním roce, v němž došlo k vyřazení žadatelů z evidence.

(8) Pro vedení evidence krajským úřadem podle § 22 a ministerstvem podle § 23 platí ustanovení odstavce 7 obdobně.

§ 56

Pro vedení záznamů o dítěti jinými orgány sociálně-právní ochrany a o nakládání se spisovou dokumentací obecního úřadu obce s rozšířenou působností těmito orgány platí § 55 obdobně.

§ 57

(1) Zaměstnanci orgánu sociálně-právní ochrany, zaměstnanci obce s rozšířenou působností zařazení do obecního úřadu a zaměstnanci zařízení sociálně-právní ochrany jsou povinni zachovávat mlčenlivost o skutečnostech, se kterými se při provádění sociálně-právní ochrany nebo v přímé souvislosti s tím seznámili, pokud se v tomto zákoně (§ 51) nestanoví jinak. Zaměstnanci orgánu sociálně-právní ochrany a zaměstnanci obce s rozšířenou působností zařazení do obecního úřadu jsou povinni zachovávat mlčenlivost o osobě, která upozornila orgán sociálně-právní ochrany na skutečnosti uvedené v § 7, jsou povinni zachovávat mlčenlivost o místu pobytu rodiče, který se stal obětí domácího násilí v rodině s dítětem, a jsou rovněž povinni zachovávat mlčenlivost o údajích o osobách, jímž bylo dítě svěřeno do péče budoucích osvojitelů, jakož i o místě pobytu takového dítěte. Zaměstnanci uvedení ve větě první jsou povinni zachovávat mlčenlivost podle věty první a druhé i po skončení pracovněprávního vztahu. Povinnosti zachovávat mlčenlivost mohou být

[50a)] Zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.
[50b)] Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů.

zaměstnanci uvedení ve větě první zproštěni pouze tím, v jehož zájmu tuto povinnost mají, a to písemně s uvedením rozsahu a účelu.

(2) Povinnost stanovená v odstavci 1 platí obdobně i pro pověřené osoby a jiné fyzické osoby, které se při spolupráci s orgány sociálně-právní ochrany a zařízeními sociálně-právní ochrany seznámily s údaji, o nichž jsou zaměstnanci uvedení v odstavci 1 povinni zachovávat mlčenlivost.

(3) Orgány sociálně-právní ochrany jsou oprávněny zpracovávat vyžádané osobní údaje v rozsahu, který je nezbytný k plnění úkolů podle tohoto zákona, a to i tehdy, jestliže se jedná o osobní údaje označené podle zvláštního právního předpisu[50a)] jako citlivé.

§ 58

(1) Náklady vzniklé v souvislosti s výkonem sociálně-právní ochrany, není-li dále stanoveno jinak, nese stát, s výjimkou nákladů na zřízení a provoz zařízení sociálně-právní ochrany, které nese zřizovatel tohoto zařízení, a s výjimkou nákladů, které vznikly pověřené osobě v souvislosti s výkonem sociálně-právní ochrany.

(2) Je-li obec, kraj nebo pověřená osoba zřizovatelem zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, má nárok na státní příspěvek podle § 42g až 42n.

(3) Sociálně-právní ochrana se poskytuje bezplatně, s výjimkou pobytu dítěte ve výchovně rekreačním táboře, pobytu dítěte v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc a správy jmění dítěte.[51)]

(4) Při stanovení ceny za pobyt dítěte ve výchovně rekreačním táboře vychází zřizovatel ze zvláštního právního předpisu.[40)] Zřizovatel může stanovit podmínky, za nichž nebude zaplacení této ceny zcela nebo zčásti požadovat.

§ 58a

Působnosti stanovené krajskému úřadu, obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností nebo obecnímu úřadu podle tohoto zákona jsou výkonem přenesené působnosti.

ČÁST SEDMÁ
SPRÁVNÍ DELIKTY
HLAVA I
PŘESTUPKY
§ 59

(1) Fyzická osoba se dopustí přestupku tím, že

a) jako osoba, u níž se dítě nachází, neumožní seznámení dítěte se žadatelem podle § 24 odst. 3 a § 24a odst. 4,
b) vykonává bez pověření činnost uvedenou v § 48 odst. 2,
c) neoprávněně, v rozporu s § 19a odst. 2, zprostředkuje osvojení nebo pěstounskou péči podle § 19a odst. 1 písm. d),
d) nesplní povinnost podle § 10a odst. 2 oznámit obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, že převzala do své péče dítě s úmyslem přijmout je do péče trvalé,
e) ztíží péči osvojitele nebo výchovu osvojence prozrazením nebo rozšířením údajů o osvojení,
f) maří výkon ochranné výchovy dítěte anebo narušuje výchovu dítěte svěřeného do výchovy jiného občana než rodiče nebo do pěstounské péče,
g) jako osoba odpovědná za dítě ponechá dítě bez náležitého dozoru přiměřeného jeho věku, rozumové vyspělosti, popřípadě zdravotnímu stavu, a tím je vystaví nebezpečí vážné

[51)] § 37b zákona o rodině.

újmy na zdraví, nebo v důsledku toho dítě způsobí újmu na zdraví jiné osobě nebo škodu na cizím majetku nikoli nepatrnou,

h) v úmyslu ponížit lidskou důstojnost dítěte použije vůči němu nepřiměřeného opatření, nebo

i) úmyslně ztěžuje nebo maří výkon rozhodnutí obecního úřadu podle § 13, kterým byl nad dítětem stanoven dohled nebo kterým byla dítěti uložena omezení.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 písm. a), b), d) až i) lze uložit pokutu do 50 000 Kč a za přestupek podle odstavce 1 písm. c) pokutu do 200 000 Kč.

§ 59a

(1) Rodič nebo jiná fyzická osoba odpovědná za výchovu dítěte se dopustí přestupku tím, že

a) nesplní povinnost využít pomoc odborného poradenského zařízení, o jejímž uložení rozhodl orgán sociálně-právní ochrany podle § 12, nebo

b) nepřevezme dítě při jeho návratu z ciziny podle § 36 odst. 3, ačkoliv mu v tom nebrání závažná překážka.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 20 000 Kč.

§ 59b

(1) Fyzická osoba se jako pověřená osoba dopustí přestupku tím, že

a) překročí rozsah sociálně-právní ochrany stanovený v pověření nebo vykonává sociálně-právní ochranu v rozporu s podmínkami stanovenými v § 49 nebo poruší povinnost stanovenou v tomto pověření,

b) poruší práva dětí žijících v zařízeních sociálně-právní ochrany nebo neplní povinnosti nutné pro jejich ochranu při výkonu sociálně-právní ochrany v rámci rozsahu sociálně-právní ochrany stanoveného v pověření, nebo

c) závažně poruší hygienické a protiepidemiologické předpisy nebo tyto předpisy porušuje soustavně.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 písm. a) a b) lze uložit pokutu do 200 000 Kč a za přestupek podle odstavce 1 písm. c) pokutu do 50 000 Kč.

§ 59c

(1) Fyzická osoba se jako osoba odpovědná za ústavní zařízení nebo zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, které není právnickou osobou ani podnikem podnikající fyzické osoby, dopustí přestupku tím, že nezajistí, aby takové zařízení plnilo povinnosti podle § 29 odst. 6.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 50 000 Kč.

§ 59d

(1) Fyzická osoba se jako zřizovatel školy, školského, zdravotnického nebo jiného obdobného zařízení, nebo jako pověřená osoba dopustí přestupku tím, že nesplní povinnost sdělit bezplatně údaje potřebné pro poskytnutí sociálně-právní ochrany nebo pro účely rozhodování o vydání pověření podle § 53 odst. 1.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 50 000 Kč.

§ 59e

(1) Fyzická osoba se jako pověřená osoba nebo jako osoba odpovědná za školu, školské zařízení nebo jiné zařízení určené pro děti, které není právnickou osobou nebo podnikem podnikající fyzické osoby, dopustí správního deliktu tím, že nesplní povinnost podle § 10 odst. 4 bez zbytečného odkladu oznámit obecnímu úřadu obce s rozšířenou

působností, že se dověděla o dítěti uvedeném v § 6 odst. 1, na které se zaměřuje sociálně-právní ochrana, nebo nezajistí, aby tuto povinnost splnila škola, školské zařízení nebo jiné zařízení určené pro děti, za které je odpovědná.

(2) Za přestupek podle odstavce 1 lze uložit pokutu do 50 000 Kč.

HLAVA II
SPRÁVNÍ DELIKTY PRÁVNICKÝCH OSOB A PODNIKAJÍCÍCH FYZICKÝCH OSOB

§ 59f

(1) Právnická osoba nebo podnikající fyzická osoba se dopustí správního deliktu tím, že

a) jako osoba, u níž se dítě nachází, neumožní seznámení dítěte se žadatelem podle § 24 odst. 3 a § 24a odst. 4, nebo
b) nesplní povinnost podle § 10a odst. 2 oznámit obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, že převzala do své péče dítě s úmyslem přijmout je do péče trvalé.

(2) Právnická osoba se dopustí správního deliktu tím, že

a) vykonává bez pověření činnost uvedenou v § 48 odst. 2, nebo
b) neoprávněně, v rozporu s § 19a odst. 2, zprostředkuje osvojení nebo pěstounskou péči podle § 19a odst. 1 písm. d).

(3) Za správní delikt podle odstavce 1 a odstavce 2 písm. a) se uloží pokuta do 50 000 Kč a za správní delikt podle odstavce 2 písm. b) pokuta do 200 000 Kč.

§ 59g

(1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako pověřená osoba dopustí správního deliktu tím, že

a) překročí rozsah sociálně-právní ochrany stanovený v pověření nebo vykonává sociálně-právní ochranu v rozporu s podmínkami stanovenými v § 49 nebo poruší povinnost stanovenou v tomto pověření,
b) poruší práva dětí žijících v zařízeních sociálně-právní ochrany nebo neplní povinnosti nutné pro jejich ochranu při výkonu sociálně-právní ochrany v rámci rozsahu sociálně-právní ochrany stanoveného v pověření, nebo
c) závažně poruší hygienické a protiepidemiologické předpisy nebo tyto předpisy porušuje soustavně.

(2) Za správní delikt podle odstavce 1 písm. a) a b) se uloží pokuta do 200 000 Kč a za správní delikt podle odstavce 1 písm. c) pokuta do 50 000 Kč.

§ 59h

(1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba jako ústavní zařízení nebo zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc se dopustí správního deliktu tím, že poruší povinnost podle § 29 odst. 6.

(2) Za správní delikt podle odstavce 1 se uloží pokuta do 50 000 Kč.

§ 59i

(1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba se jako zaměstnavatel, škola, školské, zdravotnické nebo jiné obdobné zařízení nebo jako pověřená osoba dopustí správního deliktu tím, že nesplní povinnost sdělit bezplatně údaje potřebné pro poskytnutí sociálně-právní ochrany nebo pro účely rozhodování o vydání pověření podle § 53 odst. 1.

(2) Za správní delikt podle odstavce 1 se uloží pokuta do 50 000 Kč.

§ 59j

(1) Zdravotnické zařízení se dopustí správního deliktu tím, že při ošetřování úrazu dítěte v případě podezření z týrání dítěte, zneužívání dítěte nebo ze zanedbávání péče (§ 10 odst. 5) nezašle záznam o úrazu obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností způsobem podle § 10 odst. 6.

(2) Za správní delikt podle odstavce 1 se uloží pokuta do 50 000 Kč.

§ 59k

(1) Právnická nebo podnikající fyzická osoba jako pověřená osoba nebo jako škola, školské zařízení nebo zdravotnické zařízení anebo jiné zařízení určené pro děti se dopustí správního deliktu tím, že nesplní povinnost podle § 10 odst. 4 bez zbytečného odkladu oznámit obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, že se dověděli o dítěti uvedeném v § 6 odst. 1, na které se zaměřuje sociálně-právní ochrana.

(2) Za správní delikt podle odstavce 1 se uloží pokuta do 50 000 Kč.

HLAVA III
SPOLEČNÁ USTANOVENÍ

§ 59l

(1) Právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení právní povinnosti zabránila.

(2) Při určení výše pokuty právnické osobě se přihlédne k závažnosti správního deliktu, zejména ke způsobu jeho spáchání a jeho následkům a k okolnostem, za nichž byl spáchán.

(3) Odpovědnost právnické osoby za správní delikt zaniká, jestliže správní orgán o něm nezahájil řízení do 1 roku ode dne, kdy se o něm dověděl, nejpozději však do 3 let ode dne, kdy byl spáchán.

(4) Na odpovědnost za jednání, k němuž došlo při podnikání fyzické osoby[52)] nebo v přímé souvislosti s ním, se vztahují ustanovení zákona o odpovědnosti a postihu právnické osoby.

(5) Správní delikty podle tohoto zákona v prvním stupni projednává

a) orgán sociálně-právní ochrany, který žadatele zařadil do evidence žadatelů, jde-li o správní delikt podle § 59 odst. 1 písm. a) nebo podle § 59f odst. 1 písm. a),
b) krajský úřad, který by byl příslušný k vydání pověření, nebo pokud by byla k vydání pověření příslušná komise, obecní úřad obce s rozšířenou působností, jejíž starosta komisi zřídil, jde-li o správní delikt podle § 59 odst. 1 písm. b) nebo § 59d odst. 2 písm. a),
c) krajský úřad příslušný podle místa trvalého pobytu dítěte, jde-li o správní delikt podle § 59 odst. 1 písm. c) nebo podle § 59f odst. 2 písm. b),
d) obecní úřad obce s rozšířenou působností příslušný podle místa trvalého pobytu dítěte, jde-li o správní delikt podle § 59 odst. 1 písm. e) až h) , § 59a odst. 1 písm. b), § 59c odst. 1 nebo § 59h odst. 1,
e) krajský úřad, který vydal pověření, nebo obecní úřad obce s rozšířenou působností, jejíž starosta zřídil komisi, která vydala pověření, jde-li o správní delikt podle § 59b odst. 1 nebo § 59g odst. 1,
f) orgán sociálně-právní ochrany, vůči kterému má být povinnost plněna, nejsou-li k projednání správního deliktu příslušné orgány podle písmen a) až e).

(6) Pokuty vybírá orgán sociálně-právní ochrany, který je uložil.

(7) Při vybírání a vymáhání uložených pokut se postupuje podle zvláštního právního předpisu.[52a)]

[52)] § 2 obchodního zákoníku.

[52a)] Zákon č. 185/2004 Sb., o Celní správě České republiky, ve znění pozdějších předpisů.

ČÁST OSMÁ
ŘÍZENÍ A MÍSTNÍ PŘÍSLUŠNOST

§ 60

Nestanoví-li tento zákon jinak, postupuje se podle správního řádu.

§ 61
Místní příslušnost

(1) Místní příslušnost krajského úřadu, obecního úřadu obce s rozšířenou působností a obecního úřadu se řídí místem trvalého pobytu dítěte, není-li dále stanoveno jinak.

(2) Místní příslušnost krajského úřadu se řídí

a) místem trvalého pobytu fyzické osoby, která má zájem stát se osvojitelem nebo přijmout dítě do pěstounské péče, jde-li o případy uvedené v § 11 odst. 2 písm. a), § 22, § 24 odst. 2 a 3, § 24b odst. 1 a 3, § 24c odst. 1 písm. b) a c), § 24c odst. 3 a § 27,
b) místem trvalého pobytu fyzické osoby vhodné stát se osvojitelem nebo pěstounem a místem trvalého pobytu osvojitele nebo pěstouna, jde-li o případy uvedené v § 11 odst. 2 písm. b),
c) místem, kde se nachází sídlo zřizovatele zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, jde-li o státní příspěvek pro zřizovatele tohoto zařízení.
d) místem trvalého pobytu nebo sídla pověřené osoby, jde-li o vydání pověření podle § 49 nebo odnětí pověření podle § 50

(3) Místní příslušnost obecního úřadu obce s rozšířenou působností se řídí

a) místem, kde se dítě nachází, jde-li o dítě uvedené v § 10a odst. 1, § 15 odst. 2, § 16 a § 37 odst. 2,
b) místem trvalého pobytu fyzické osoby, která má zájem stát se osvojitelem nebo přijmout dítě do pěstounské péče, jde-li o případy uvedené v § 11 odst. 1 písm. d), § 20 odst. 1, § 21 odst. 1 a § 27a odst. 2,
c) místem trvalého pobytu fyzické osoby, jde-li o případy uvedené v § 30 odst. 5,
d) místem sídla zdravotnického zařízení, jde-li o zaslání záznamu o úrazu dítěte (§ 10 odst. 6); nemá-li dítě v obvodu tohoto obecního úřadu trvalý pobyt, zašle tento obecní úřad záznam o úrazu dítěte obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, v jehož obvodu má dítě trvalý pobyt,
e) místem, kde se zdržuje rodič, jde-li o přijetí souhlasu rodiče s osvojením dítěte předem bez vztahu k určitým osvojitelům (§ 19 odst. 3).

(4) Místní příslušnost obecního úřadu se řídí místem, kde se dítě nachází, jde-li o dítě uvedené v § 10 odst. 1 písm. a), § 15 odst. 1 a § 37 odst. 1.

(5) Místní příslušnost komise se řídí místem trvalého pobytu nebo sídla pověřené osoby, jde-li o vydání pověření podle § 38 odst. 2 písm. a) nebo odnětí pověření podle § 50.

§ 62

(1) Byl-li obecní úřad obce s rozšířenou působností ustanoven opatrovníkem dítěte pro řízení, které se koná u jiného soudu, než je soud příslušný podle místa trvalého pobytu dítěte, je tento obecní úřad obce s rozšířenou působností oprávněn požádat obecní úřad obce s rozšířenou působností, v jehož obvodu je věc soudem projednávána, o zastoupení dítěte a postoupit mu spisovou dokumentaci dítěte spolu se svým stanoviskem. Dožádaný obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen dožádání vyhovět a je oprávněn dítě v řízení zastoupit.

(2) Byl-li opatrovníkem ustanoven Úřad, může požádat obecní úřad obce s rozšířenou působností, v jehož obvodu je věc soudem projednávána, o zastoupení dítěte a postoupit mu

potřebnou spisovou dokumentaci spolu se svým stanoviskem. Dožádaný obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen dožádání vyhovět a je oprávněn dítě v řízení zastoupit.

(3) Orgán sociálně-právní ochrany příslušný podle § 61, který má navštívit dítě v rodině nebo pro účely sociálně-právní ochrany provést šetření u jiných osob, je oprávněn požádat o provedení takové návštěvy jiný orgán sociálně-právní ochrany, v jehož obvodu se dítě nebo jiné osoby nachází. Orgán sociálně-právní ochrany je povinen dožádání vyhovět. Věta první se nevztahuje na navštívení dětí svěřených do výchovy jiných fyzických osob než rodičů podle § 19 odst. 5.

(4) Obecní úřad obce s rozšířenou působností, který je místně příslušný podle § 61, je oprávněn požádat obecní úřad obce s rozšířenou působností, v jehož správním obvodu se rodič dítěte nachází, o součinnost při zprostředkování pomoci poradenského zařízení pro rodiče, jehož dítě bylo umístěno do zařízení pro výkon ústavní výchovy (§ 12 odst. 2). Dožádaný obecní úřad obce s rozšířenou působností je povinen dožádání vyhovět.

(5) Odstavce 1 až 4 platí přiměřeně i pro účast obecního úřadu obce s rozšířenou působností, jde-li o trestní řízení proti dítěti nebo o správní řízení, jehož je dítě účastníkem.

§ 63

Řízení se zahajuje na základě písemné žádosti podané orgánu sociálně-právní ochrany

a) příslušnému k přijetí žádosti podle § 20 odst. 1, jde-li o zařazení do evidence žadatelů (§ 22),
b) příslušnému k rozhodnutí o svěření dítěte do péče budoucích pěstounů nebo osvojitelů (§ 19 odst. 1 a 2),
c) příslušnému k rozhodnutí o vydání pověření podle § 49, s výjimkou případu uvedeného v § 38 odst. 2 písm. a),
d) jehož zvláštním orgánem je komise uvedená v § 38 odst. 2 písm. a), jde-li o vydání pověření k výkonu sociálně-právní ochrany, k jehož vydání je tato komise příslušná.

§ 64

(1) V řízení o svěření dítěte do péče budoucích osvojitelů nejsou rodiče dítěte účastníky řízení, jestliže jimi nejsou v řízení o osvojení podle zvláštního právního předpisu.[53)] Účastníkem řízení v řízení o zařazení do evidence žadatelů o zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče je pouze žadatel.

(2) Pro vydání rozhodnutí o zařazení do evidence žadatelů (§ 22 odst. 5 a 6, § 25 odst. 3) neplatí ustanovení správního řádu o lhůtách pro vydání rozhodnutí.[54)] V řízení o vydání souhlasu s osvojením dítěte do ciziny [§ 35 odst. 2 písm. i)] nejsou rodiče dítěte účastníky řízení, pokud by jimi nebyli ani v řízení o osvojení.

(3) Odvolání proti rozhodnutí o svěření dítěte do péče budoucích osvojitelů a o svěření dítěte do péče budoucích pěstounů a odvolání proti rozhodnutí o výši příspěvku na úhradu pobytu a péče podle § 42b až 42f nemá odkladný účinek.

ČÁST DEVÁTÁ
PŘECHODNÁ A ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

§ 65

Přechodná ustanovení

(1) Evidence a spisová dokumentace týkající se sociálně-právní ochrany vedená o dítěti před účinností zákona se považuje za evidenci a spisovou dokumentaci podle tohoto zákona. Okresní úřady a obce jsou povinny nejpozději do 9 kalendářních měsíců ode dne

[53)] § 181 občanského soudního řádu.
[54)] § 71 odst. 1 a 3 správního řádu.

účinnosti tohoto zákona evidenci a spisovou dokumentaci týkající se sociálně-právní ochrany doplnit a přizpůsobit požadavkům tohoto zákona.

(2) Právnické a fyzické osoby, které ke dni účinnosti tohoto zákona poskytují sociálně-právní ochranu na základě dosavadních předpisů a v rozsahu odpovídajícím tomuto zákonu, jsou povinny do 3 měsíců ode dne účinnosti tohoto zákona požádat ministerstvo, a jde-li o případ uvedený v § 49 odst. 1 větě druhé, okresní úřad o vydání rozhodnutí o pověření k výkonu sociálně-právní ochrany. Do právní moci rozhodnutí o pověření, nejdéle však po dobu 12 měsíců ode dne účinnosti tohoto zákona, se právnické a fyzické osoby uvedené ve větě první považují za osoby mající pověření k výkonu sociálně-právní ochrany.

(3) Pokud osoby uvedené v odstavci 2 vykonávají ke dni účinnosti tohoto zákona sociálně-právní ochranu v jiném rozsahu, než připouští tento zákon, jsou povinny ukončit tuto činnost do 6 kalendářních měsíců ode dne účinnosti tohoto zákona.

(4) Práva a závazky, které mělo ke dni účinnosti tohoto zákona Ústředí pro mezinárodněprávní ochranu mládeže, přecházejí na Úřad. Práva a povinnosti z pracovněprávních vztahů zaměstnanců Ústředí pro mezinárodněprávní ochranu mládeže přecházejí na Úřad.

(5) Lhůta pro návštěvu dítěte svěřeného do výchovy jiné fyzické osoby (§ 19 odst. 5), dítěte umístěného v zařízení, v němž se vykonává ústavní nebo ochranná výchova (§ 29 odst. 2), a dítěte, které je ve výkonu vazby nebo výkonu trestu odnětí svobody (§ 34), počíná u dítěte svěřeného do péče nebo umístěného do zařízení přede dnem účinnosti tohoto zákona běžet ode dne účinnosti tohoto zákona.

(6) Pro dočasný pobyt dětí u rodičů nebo jiných fyzických osob (§ 30), který začal se souhlasem orgánu sociálně-právní ochrany probíhat přede dnem účinnosti tohoto zákona, platí délka tohoto pobytu nejvýše 14 kalendářních dnů ode dne účinnosti tohoto zákona; tato doba může být prodloužena jen na základě písemného souhlasu orgánu sociálně-právní ochrany dětí.

(7) Komise péče o rodinu a děti zřízené podle dosavadních právních předpisů se považují ode dne účinnosti tohoto zákona za komise pro sociálně-právní ochranu dětí (§ 38).

(8) Zařízení pro výkon pěstounské péče zřízená přede dnem účinnosti tohoto zákona se považují za zařízení pro výkon pěstounské péče podle tohoto zákona ode dne uzavření dohody podle tohoto zákona; do dne uzavření dohody podle tohoto zákona, nejdéle však po dobu 12 měsíců ode dne účinnosti tohoto zákona, platí pro výkon pěstounské péče v zařízení zvláštní právní předpisy platné přede dnem účinnosti tohoto zákona.

(9) Při zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče podle § 20 až 27 se postupuje podle tohoto zákona, i když žádost o zprostředkování byla podána před jeho účinností. O těchto žádostech o zprostředkování osvojení rozhodne ministerstvo podle § 22 odst. 5 do 3 kalendářních měsíců ode dne účinnosti tohoto zákona.

§ 66

Zrušují se:

1. Zákon č. 50/1973 Sb., o pěstounské péči.
2. Zákon č. 58/1984 Sb., kterým se mění zákon o pěstounské péči.
3. Zákon č. 118/1992 Sb., kterým se mění a doplňuje zákon č. 50/1973 Sb., o pěstounské péči, ve znění zákona č. 58/1984 Sb.
4. Část čtvrtá zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů.

§ 67

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. dubna 2000.

Vybraná ustanovení novel

Článek II zákona č. 272/2001 Sb.

Přechodná ustanovení

1. O žádostech o zařazení žadatele do evidence žadatelů postoupených okresním úřadem Ministerstvu práce a sociálních věcí, o nichž nebylo pravomocně rozhodnuto do 31. prosince 2001, rozhodne Ministerstvo práce a sociálních věcí podle předpisů platných před 1. lednem 2002. Ode dne rozhodnutí o zařazení žadatele do evidence žadatelů je žadatel zařazen do evidence žadatelů vedené Ministerstvem práce a sociálních věcí.

2. Doba, po kterou byl žadatel o zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče v evidenci žadatelů Ministerstva práce a sociálních věcí před 1. lednem 2002, se započítává do doby, po jejímž uplynutí postoupí Ministerstvo práce a sociálních věcí kopii údajů z této evidence Úřadu pro mezinárodněprávní ochranu dětí. Věta první platí obdobně pro evidenci dětí vedenou Ministerstvem práce a sociálních věcí pro účely zprostředkování osvojení nebo pěstounské péče.

3. O žádostech o povolení k výkonu sociálně-právní ochrany dětí fyzickými nebo právnickými osobami, o nichž nebylo před 1. lednem 2002 pravomocně rozhodnuto, rozhodne Ministerstvo práce a sociálních věcí podle předpisů platných před 1. lednem 2002. Opis rozhodnutí o pověření k výkonu sociálně-právní ochrany dětí, včetně opisu žádosti a dokladů předložených k takovému rozhodnutí, zašle Ministerstvo práce a sociálních věcí krajskému úřadu příslušnému podle místa trvalého pobytu, žádala-li o vydání uvedeného pověření fyzická osoba, nebo místa sídla, žádala-li o vydání uvedeného pověření právnická osoba. Opis rozhodnutí žádosti a dokladů zašle Ministerstvo práce a sociálních věcí krajskému úřadu do 8 dnů ode dne právní moci uvedeného rozhodnutí.

Článek II zákona č. 518/2002 Sb.

Přechodné ustanovení

Bylo-li pověření k výkonu sociálně-právní ochrany vydáno Ministerstvem práce a sociálních věcí před 1. lednem 2002, je příslušný ke kontrole výkonu sociálně-právní ochrany poskytované podle tohoto pověření, k udělování pokut a k odnětí pověření krajský úřad příslušný podle místa trvalého pobytu nebo sídla pověřené osoby.

Čl.IV zákona č. 315/2004 Sb.

Přechodné ustanovení

Zřizovatel zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, který má ke dni účinnosti tohoto zákona v zařízení umístěno dítě, je povinen bez zbytečného odkladu splnit oznamovací povinnost podle čl. III bodu 1 a do konce kalendářního měsíce následujícího po měsíci, v němž nabyl účinnosti tento zákon, zavést evidenci dětí podle čl. III bodu 4.

Čl.II zákona č. 134/2006 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Pověřená osoba, které bylo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona vydáno pověření k výkonu sociálně-právní ochrany dětí krajským úřadem, je povinna krajskému úřadu, který pověření vydal, nejpozději do 1 roku ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona

a) prokázat splnění požadavku odborné způsobilosti osob, které sociálně-právní ochranu dětí vykonávají,
b) oznámit místo výkonu činnosti nebo název a sídlo všech zařízení, v nichž je sociálně-právní ochrana dětí vykonávána, jde-li o pověřenou osobu, které bylo uděleno pověření ke zřízení zařízení sociálně-právní ochrany dětí,
c) prokázat další skutečnosti podmiňující vykonávání sociálně-právní ochrany dětí podle tohoto zákona, pokud si jejich prokázání vyžádá orgán sociálně-právní ochrany dětí příslušný k vydávání pověření.

2. Krajský úřad je povinen nejpozději do 6 měsíců ode dne splnění povinností podle bodu 1 posoudit, zda jsou splněny podmínky pro výkon sociálně-právní ochrany dětí pověřenou osobou stanovené tímto zákonem, a v případě osoby, které bylo vydáno pověření ke zřízení a provozování zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, vydat rozhodnutí, v němž bude uveden název a sídlo všech zařízení, v nichž je sociálně-právní ochrana vykonávána a která z těchto zařízení splňují, popřípadě nesplňují podmínky pro výkon sociálně-právní ochrany dětí. Jestliže pověřená osoba nesplní povinnosti uložené podle bodu 1, je krajský úřad povinen o pověření znovu rozhodnout.

3. Řízení o žádostech o vydání pověření k výkonu sociálně-právní ochrany dětí, o nichž nebylo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona pravomocně rozhodnuto, se dokončí podle tohoto zákona.

4. Pověřená osoba, které bylo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona vydáno pověření k výkonu sociálně-právní ochrany dětí ministerstvem, plní povinnosti uvedené v bodu 1 vůči krajskému úřadu, který je místně příslušný podle tohoto zákona; tento krajský úřad je povinen rozhodnout podle bodu 2.

5. Body 1 až 4 platí obdobně pro pověření k výkonu sociálně-právní ochrany dětí pověřenými osobami, o nichž rozhoduje komise pro sociálně-právní ochranu dětí.

6. Povinnost úhrady příspěvku na úhradu potřeb dítěte v zařízeních pro děti vyžadující okamžitou pomoc vzniká dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

7. Obec nebo kraj, pokud zřídily zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, jsou povinny nejpozději do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona splnit povinnosti, které pro ně pro provoz těchto zařízení vyplývají z článku I tohoto zákona.

8. Je-li v zařízeních pro výkon pěstounské péče zřízených přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona počet dětí vyšší, než připouští čl. I bod 84, může být pěstounská péče vykonávána i nadále s tím, že ke změně počtu dětí může dojít, jen je-li to v souladu s čl. I bodem 84.

9. O žádostech o zařazení do evidence žadatelů o osvojení nebo pěstounské péči, o nichž nebylo pravomocně rozhodnuto přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, rozhodne příslušný krajský úřad podle předpisů platných přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. Bude-li žadateli v rozhodnutí o zařazení do evidence žadatelů uložena povinnost zúčastnit se přípravy k přijetí dítěte do rodiny, je povinností krajského úřadu přípravu žadatele zajistit.

10. Přípravu fyzických osob vhodných stát se osvojiteli nebo pěstouny k přijetí dítěte do rodiny, která nebyla ukončena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, dokončí obecní úřad obce s rozšířenou působností.

11. Lhůta pro návštěvu rodiče, jehož dítě bylo po nařízení ústavní výchovy přijato do ústavního zařízení nebo do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, začíná běžet ode dne účinnosti tohoto zákona.

Čl. II zákona č. 176/2007 Sb.

Přechodná ustanovení

1. Řízení o příspěvku na úhradu pobytu a péče poskytované v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, která nebyla pravomocně skončena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, se dokončí podle právních předpisů ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

2. Výše příspěvku na úhradu pobytu a péče poskytované v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc za období do dne nabytí účinnosti tohoto zákona se posuzuje podle právních předpisů ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

3. Výše příspěvku na úhradu pobytu a péče poskytované v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, který náležel ke dni účinnosti tohoto zákona, se stanoví podle čl. I bodu 3 poprvé za kalendářní měsíc, ve kterém tento zákon nabyl účinnosti.

4. Výše státního příspěvku za pobyt a péči poskytovanou nezletilému dítěti v zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc, který náležel za období do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, se posuzuje podle právních předpisů ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona.